

PAUL HAENEN

BEMOEIZUCHT

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

De Nieuwe Toneelbibliotheek

Tekst #NR 597

© 1984, Paul Haenen

BEMOEIZUCHT

1.

De Nieuwe Toneelbibliotheek, Tekst #597
© 1984, Paul Haenen
Eerste DNTB-druk 2022

isbn 978-94-6076-597-1
nur 307

Niets uit deze uitgave mag worden opgevoerd of verveelvoudigd zonder schriftelijke toestemming van de schrijver en De Nieuwe Toneelbibliotheek

No part of this book may be reproduced in any way without written permission from the writer and De Nieuwe Toneelbibliotheek

De Nieuwe Toneelbibliotheek bestaat uit
Mara Aronson
Connie Nijman
Ditte Pelgrom.
Redacteur
Ricky Schouten

Typografie en basis lay-out
Connie Nijman
Printwerk
Hollandridderkerk, Ridderkerk

info@denieuwetoneelbibliotheek.nl
Postadres
De Nieuwe Toneelbibliotheek
Willem Beukelsstraat 42
1097 ct Amsterdam

Bemoeizucht is online te bestellen op:
www.denieuwetoneelbibliotheek.nl

Voor Dammie

Personages

Peter de Munk

Marco Doffer

Anke

Karin

Frans

Els

Fred

Saskia

Leo

Ober

Bennie

eerste bedrijf

Groot rommelig café. Geroezemoes. Anke zit alleen aan een tafeltje en kijkt nerveus om zich heen. Bijt nagels en veegt 'stof' van haar tafeltje. Praat luidruchtig, met extreme uitschieters. Wenkt de ober.

ober Ja?

anke *bits* Ik heb een half uur geleden een boterham kroket besteld. Ik weet niet of u zich dat weet te herinneren. Ja?

ober U bedoelt twee boterhammen met twee kroketten.

anke Maar dat hoeft dus nou niet meer want ik ga zo weg.

ober Dat zegt u, ja, maar ik weet niet of dat wel kan. Ik kijk even of de kroketten al in het vet liggen.

Ober loopt weg.

anke *schreeuwt* En de rekening graag. *pakt haar tasje en doet dat open* O jee.

ober *komt terug* Sorry, het is onze fout. Ze wisten niet voor welke tafel de kroketten waren en daardoor zijn ze dus de mist ingegaan. Maar ze komen d'r nu aan.

anke Ik hoef ze niet meer.

ober Dat zegt u, maar ze liggen al in het vet. Wilt u er misschien wat bij drinken? Van het huis.

anke Eh.

ober Voor het wachten.

anke Een glas witte wijn.

ober Wenst u de wijn droog of zoet?

Peter komt binnen.

anke Hè hè.

ober Zoet maar.

anke Nee droog.

Peter gaat tegenover Anke zitten. Ober gaat weg.

peter Zat je al lang hier?

anke Nogal ja. Ik stond al weer op het punt om weg te gaan. *roept Ober!*

ober *bij een belendend tafeltje* Ik kom bij u.

anke Ik vind dat toch zo verschrikkelijk. Dat lange wachten. Ik zit hier nu al een half uur. Echt waar. *slaat niet haar vuist op tafel* We hadden toch om half elf afgesproken?

peter Ja sorry. Ik had me verslapen.

anke Waarom bel je dan niet even hè? Dat is toch een kleine moeite. Laat je mij hier gewoon een half uur stikken. Dat is toch geen manier. *staat op, maakt opvallende armzwaai* Iedereen zit me hier aan te gapen omdat ik in m'n eentje ben.

peter Moet je niet overdrijven. Niemand zit je hier aan te gapen.

anke Jawel. Daar iemand in de hoek. Kijk maar. *wijst, Peter kijkt* Zie je?

peter Mensen kijken alle kanten uit.

anke *gaat weer zitten* En ik heb een half uur geleden kroketten besteld en die zijn ook nog steeds niet gekomen. Ik word gek hier. Ik heb ook geen geld bij me. Dus als ik weg had gewild had ik dat niet eens gekund.

peter Wat een problemen.

anke Doe mij dat nooit meer aan. Nergens kun je me zo mee treffen als door te laat op een afspraak te komen. Dat weet je. Daar word ik zo opgefokt van. *schreeuwt uit volle borst* Ober!

ober Ik kom bij u.

peter Het komt omdat het gisteren zo laat was.

anke Dat is een slechte smoes want voor mij was het gisteren net zo laat. En bij mij komt er dan nog bij dat ik de hele nacht geen oog dicht gedaan heb omdat ik door jullie zo lelijk in de tang ben genomen. Wat ik een absolute rotstreek vind omdat het om Marco zou gaan en niet om mij.

peter Heb je geen kater?

anke Hou op. Ik ben misselijk van hier tot Tokio en mijn hoofd is een cementfabriek.

peter Je ziet er anders wel goed uit.

anke Ik heb een plastic zakje bij me voor als ik over moet geven. Wat was dat eigenlijk voor wijn?

peter Geen slechte in elk geval. Ik geloof acht gulden per fles.

anke Geloof je het zelf?

peter Misschien heb je d'r te veel van gedronken.

anke En dat gecombineerd met de smerige smaak van de hele avond. Walgelijk. Hoe hou je het in godsnaam vol? Dat geflikflooi tussen Marco en Leo en jij maar net doen of je het niet ziet. En de aanvallen die ik dan nog te verduren krijg. *maakt onsmakelijk geluid* Bah.

peter Wat nou geflikflooi?

anke Dat aan elkaar zitten en tegen elkaar aanzitten en dat gefriemel, het zal wel allemaal modern zijn, maar ik kan er niet tegen. Ik vind het zo leeg en zo geforceerd om dan net te doen of er tussen jou en Marco nog iets moois is. Het is jammer dat Els van de trap viel, anders had het nog veel helderder kunnen worden.

peter Arme Els.

anke Arme Els? Het is een eigenwijs rund. Ik zag meteen dat die trap wankel was en dat heb ik tegen haar gezegd. Die trap staat niet goed uit. Maar nee hoor, hup d'r op. Van Anke wordt niks aangenomen.

peter Dat je van zo'n geringe hoogte zo'n gruwelijke smak kan maken. Ongelooflijk.

anke Els komt toch altijd ongelukkig terecht. Al valt ze van een verhoging van vijf centimeter dan weet ze nog haar been te breken. Waar ligt ze eigenlijk?

peter In het Slotervaartziekenhuis.

anke Ook dat nog.

peter Toch is het zielig.

anke Dat zal wel, elke val is zielig. Het was nu alleen jammer dat ze de hele avond verpest heeft. Ik ben er in elk geval niks mee opgeschoten. Integendeel. Het wordt voor mij allemaal steeds duisterder en uitzichtlozer. De hele avond tot het moment dat Els viel, of zich liet vallen om de aandacht te trekken, heb ik zitten denken: er klopt hier iets niet, en niemand heeft het in de gaten.

peter Maar jij wel.

anke Ik wel, ja. Toevallig wel.

ober *komt met de kroketten* Wilt u mosterd bij de kroketten?

anke Graag.

peter *zucht* Of zullen we ergens anders heen gaan?

anke Ik ga nu eerst dit opeten.

ober *zet alles neer* Wilt u er bestek bij?

anke Wat dacht u, dat ik met m'n handen ging eten?

ober Past u wel op, want ze zijn heet. *tegen Peter* Wat wilt u?

peter Eh... een glas melk. Doe dat maar.

ober Een glas melk. Dat kan gezellig worden.

Ober loopt weg.

anke *schreeuwt* En ik krijg nog wijn.

ober Komt eraan.

anke Nee, het was een treurige bijeenkomst. Mocht je nog hoop in de mensheid hebben, dan was dat na gisteravond wel definitief voorbij. En het ergste is dat jij niks in de gaten hebt. Niet wat er zich tussen Leo en Marco afspeelt, en ook niet hoe ik me voel. Heb je gezien dat ik in een hoekje gekokhalsd heb?

peter Nee.

anke Nee, zie je niemand zag dat. Hoe is het toch mogelijk? Iemand sterft in een hoekje weg en niemand ziet het. De wereld in een notendop.

peter Voordat Els viel.

anke Voordat Els viel, ja. Want nadat Els viel werd meteen de GGD gebeld, omdat alles aan haar gebroken was. Alle aandacht was voor Els.

peter Heb je echt overgegeven?

anke Nee, was het maar waar. Dan had ik in elk geval een resultaat. Dan kon ik met iets komen, dan had ik iets kunnen laten zien. Kijk, dit heb ik gedaan. Maar dat wordt me zelfs niet gegund. Het is kokhalzen en daarmee basta.

peter Anke je moet er allemaal niet te zwaar aan tillen.

anke O nee, ik zal er vooral niet te zwaar aan tillen. Absoluut niet. Als jij dat vraagt, dan doe ik dat absoluut niet. Ik doe toch alles wat jij vraagt. Dat doe ik toch altijd. Een trouwjurk kopen, een cadeauboekje maken, mama en papa tegen je ouders zeggen. Alles en alles.

peter *kijkt om zich heen* Je praat nogal hard.

anke *extra luid* Dat is erg hè? Anderen kunnen ons horen. Wat verschrikkelijk, hè?

peter Het is toch niet nodig.

anke Weet je wat ik doe Peter, wat mijn conclusie is na gisteravond, en na wat je me nu allemaal weer te zeggen hebt...

peter Ik heb niet veel gezegd.

anke *extra luid* Ik stap uit het leven. Basta.

peter *kijkt verlegen om zich heen. Begint dan keihard te lachen* Ik ook.

Anke staat op en loopt weg. Iedereen in het café kijkt haar na Peter zucht en pakt een krant. Even later komt Anke terug met een pakje sigaretten. Ze gaat weer zitten.

anke Gisteravond heb ik naar jullie zitten kijken, naar Marco en jou, en me telkens afgevraagd wat jullie nu eigenlijk met elkaar hebben. Wat hebben jullie nu met elkaar wat wij niet met elkaar hadden?

peter Zoveel.

anke Ben je verliefd op Marco?

peter Soms.

anke Wat komt dat er toch allemaal slap en ongemotiveerd uit. Wil je kinderen van Marco?

peter Dat kan niet.

anke Dat kan niet. Dat kan niet. Laat toch 's in jezusnaam je gevoel spreken. Doe niet zo ijs- en ijskoud. Ik zeg dat ik uit het leven stap, en jij zegt dat ik te hard praat.

peter Dat zei ik daarvoor.

anke Ik vraag of je kinderen van Marco wilt hebben, en jij zegt dat kan niet. Daar gaat het toch niet om. Het gaat er toch om wat er achter steekt. Het gaat er toch niet om wat er kán, maar om wat je voelt. Als je Marco een week niet ziet, mis je hem dan?

peter Nee.

anke Nou ja. Voor mij is het allemaal duidelijk. Ik miste jou al na een paar uur. D'r klopt niks van. Ik wil dat alleen bevestigd hebben. Het is absoluut jammer dat Els gisteren van de trap gevallen is. Want we zijn nu wel begonnen maar het is wat mij betreft niet af. We moeten hier op terugkomen.

peter Het is voor Marco niet leuk.

anke Het is voor Marco niet leuk, wat krijgen we nou toch in jezusnaam weer? Ik sta oog in oog met de dood en jij bekommert je om je luxepaardje, om je speelgoedbeestje.

peter Jij aanvaardt Marco niet.

anke Ik aanvaard de leugens niet, ik aanvaard jouw schijnwereld niet. De waarheid kan ik verdragen, ook al pakt die ongunstig voor mij uit,

maar ik laat mij niet in een web van leugens door jouw vriendje leegzuigen.

peter Hoe bedoel je?

anke Voor ik er uitstap wil ik een nieuwe bijeenkomst, en dan moet alles boven tafel komen. Alles en alles.

peter Ik vind het moeilijk.

anke Jij maakt het jezelf moeilijk. Dat doe je nu en dat deed je vroeger. Jij bent bang voor de warmte. Jij bent bang voor het begrip. Jij schrikt als blijkt dat je elkaar gevonden hebt. Zoals indertijd met ons. Het geluk wordt je aangereikt, en jij blaast het brutaal weg. Ik spreek nu niet in mijn eigen belang hoor, maar ik ben zo bang voor jou. Ik ben zo bang dat je iets voorbij laat gaan wat later heel waardevol blijkt te zijn. Jij bent dan nu zogenaamd met Marco, maar ook af en toe met anderen, en Marco scharrelt ook wat rond hier en daar, en jullie noemen dat dan geen leeg leven, maar een vrij leven, maar er komt een dag dat je daarop terugkomt. En dan zoek je me en kun je me niet meer vinden. Dat moment, dat is verschrikkelijk voor jou. Absoluut. Dan verlang je naar een gezin en dan is de eenzaamheid jouw deel. Dan wil je zelf kinderen met jouw ogen en met jouw...

peter Lul.

anke ...handen, en dan is het te laat. Dan is er niemand meer die jou dat kan schenken. Kijk, dat mensen ongelukkig zijn, daar kunnen ze niks aan doen, maar dat ze het geluk laten passeren, dat is mensonterend.

peter Anke schat, het is eenvoudig.

anke Noem me geen schat, want dat meen je niet.

peter Ik hou van Marco en ik blijf bij Marco. Zoals ik het nu zie.

anke En zoals ik het nu zie, ga ik mezelf ophangen, of ik slik tweeduizend pillen.

peter Ga anders 's op vakantie. Ga met Saskia naar de zee.

anke God wat een goed idee. Net als vijf jaar geleden. Zij constant met verschillende types het nest in en ik eenzaam langs de zee lopen.

Hunkerend naar warmte, is het niet van mensen dan wel van de zee.

Het is misschien wel een idee. De zee inzwemmen. Is weer 's wat anders dan pillen. In de warmte van de zee. Als lekkernij voor de vissen.

peter Dat heb je toch al es geprobeerd?

ober *komt met wijn, bestek* Zo.

anke Hè hè.

ober U moest geen droge wijn hè?

anke Ik moest wél droge wijn, ja.

ober *zet de wijn neer* Deze is zoet. Vindt u het erg voor één keer?

anke *mompelt* Ook dat nog. Neemt u maar weer mee terug. Ik heb droge besteld. U hebt 't nog speciaal gevraagd. Absoluut.

ober Ja, ik herinner het me nu. Het is mijn fout. Onze hond is overleden, maar daar heeft u niks mee te maken. Als u erop staat krijgt u een droge wijn. Zeker weten. Zegt u het maar.

anke Ik wil graag een droge wijn, ja. Ik vind dit vies.

ober Nou, vies is het niet. Dat mag u niet zeggen. Het is een appellation contrôlée. En uit een goeie streek.

peter Maar zij vindt het vies.

ober U mag haar best verdedigen van mij hoor. Daar gaat het niet om, maar heeft u haar zien proeven?

peter Nee.

ober Dat wil ik maar zeggen. En wij krijgen momenteel ontzettend veel complimenten over deze wijn. En zeker niet van de eerste de beste. Gisteren hadden we Anneke Grönloh en die vroeg waar je die flessen kon kopen. Ellen Vogel idem dito. Noem maar op. Mensen die bekend staan om hun goeie smaak. Maar goed, het is mij om het even. Er zijn ook mensen die van een colaatje houden. En die je scheel aankijken als je ze per ongeluk een glas champagne voorzet. Bij wijze van spreken. Maar wat zullen we doen? Proberen we deze zoete wijn of houden we voet bij stuk?

anke Ik wil een droge witte wijn.

ober U wilt een droge witte wijn. Dan krijgt u die toch. *tegen Peter* En uw melk is wel in orde. Of had u achteraf ook iets anders willen hebben?

peter Nee. Dat had ik besteld. Zoals zij een droge witte wijn besteld had.

ober Laten we het nou maar niet ingewikkelder maken dan het al is. U krijgt een droge, een gort- en gortdroge, witte wijn. En deze zoete wijn wenst u onder geen voorwaarde op te drinken. Heb ik dat correct gezegd?

anke Hou toch op. Ik wil een droge witte wijn.

ober Dat zeg ik, ja. U wenst deze zoete wijn onder geen voorwaarde op te drinken.

anke *zucht diep* Hé hé. Ik zeg niet dat ik hem onder geen voorwaarde op wil drinken.

ober U wilt die zoete wijn dus wel opdrinken?

anke Nee, ik wil een droge witte wijn en ik wil uit het leven stappen.

ober Als we gaan schreeuwen, kunnen we misschien maar beter op straat gaan staan. Daar is het hier de zaak niet naar.

peter Een droge witte wijn dus.

ober Ik was even met mevrouw aan het praten als u het niet erg vindt. U wilt een droge witte wijn. Zeker weten.

anke Ja.

ober Mooi. Dan weet ik genoeg. *loopt weg en mompelt* Wat maken de mensen het toch altijd ingewikkeld.

anke Maar goed, ik wil dus uit het leven stappen. Heb je geen zin om mee te gaan?

peter Nee.

anke Geloof toch niet in je luchtballonnen-geluk.

luidspreker Telefoon voor de heer de Munk. Telefoon voor de heer de Munk.

anke Ze weten je wel te vinden.

peter *staat op* Wat kan dat nou zijn?

anke *pakt een sigaret en loopt naar een belendend tafeltje* Hebt u misschien een vuurtje voor me.

man Van een lucifer of van een aansteker?

anke Och wat u hebt.

man Ik heb het allebei.

anke Dan van uw aansteker graag. Kunt u uw lucifers bewaren.

man Mij maakt het allemaal niks uit. Ik heb genoeg lucifers. Maar zoals u wilt. *steekt z'n aansteker aan* Alstublieft.

anke Dank u wel.

Ze gaat terug naar haar plaats. Kijkt nerveus om zicht heen. Peter komt terug.

peter *ietwat verontwaardigd* Was Anton. Hij is op zoek naar Saskia. Het was haar beurt om met de kinderen te gaan zwemmen, maar ze is niet op komen dagen.

anke Dat begrijp ik dus ook helemaal niet. Dat Fred accepteert dat ze nog steeds naar Anton gaat.

peter Maar Sas wil d'r kinderen graag zien.

anke 's Nachts zeker ook. Ze doet zo overdreven. Gisteravond toch ook. Dat Els valt en d'r been breekt, goed dat is verschrikkelijk, maar die reactie van Saskia was echt buiten proporties. Ook toen Els weg was en zij zich op Frans wierp.

peter Dat deed ze pas nadat ze wist dat Els in het ziekenhuis moest blijven.

anke Verdedig haar maar.

peter Ik ga vanmiddag even naar Els toe. Ga je mee?

anke Ik kan niet, want mama zou zo komen. Ze wilde naar de film.

peter Waarom spreek je dan hier af?

anke Omdat ik hier toch ben. Of vind je dat vervelend?

peter Nee. Waarom zou ik het vervelend vinden? Ik ga toch zo weg.

anke Ik heb soms het idee dat je een hekel aan m'n moeder hebt.

peter Jij hebt een hekel aan je moeder.

anke Dat is iets heel anders. Dat doet er nu niet toe. Gisteravond zat je mijn moeder duidelijk aan te vallen. Absoluut.

peter Waarmee dan?

anke Dat weet ik allemaal niet zo precies. Ik was ook met andere dingen bezig. Maar ik zag het aan het gezicht van mama.

ober *brengt droge witte wijn* Alstublieft.

anke Dank u wel.

ober *kijkt naar de vrijwel opgegeten boterhammen* Zijn de kroketten lekker?

anke Ja.

ober U moet wel voorzichtig eten, want er is in de keuken een glas kapot gevallen.

peter Toch niet in de kroketten.

ober Het is heel onwaarschijnlijk, maar ik heb u in elk geval gewaarschuwd. *loopt door*

anke Had ie ook wel 's eerder mogen zeggen.

Ze duwt haar bord van zich af.

Kijk, het gaat mij helemaal niet om Marco, hoor. In principe is het een schat van een jongen. Absoluut. Het zou mijn type niet zijn, maar ik kan

me voorstellen dat een ander daar wel iets in ziet. Dat hij nou doortrapt is, wat Els zegt, geloof ik ook niet. Eerder dom.

peter Zegt Els dat.

anke Dat vindt Els. Maar wie is Els. Mij gaat het om iets anders, mij gaat het om het misverstand.

peter Dat weet ik nou wel.

anke Je handelt daar anders niet naar.

peter Begin nou niet opnieuw.

anke Begin nou niet opnieuw. Ik ben nog helemaal niet klaar. En ik heb recht op bepaalde antwoorden. Zowel van jou als van Marco. En ik wil van jou nu weten wat jij indertijd in mij zag.

peter Dat weet ik niet.

anke Had je er echt zin in? Dacht je... met die vrouw wil ik m'n verdere leven delen. Die heeft een lekker lichaam en een goed stel hersens.

Dacht je dat?

peter Hoe kan ik daar nou antwoord op geven?

anke Wat dacht je?

peter Dat we het leuk zouden krijgen.

anke Leuk is zo'n oppervlakkig begrip. Leuk. Wat is leuk. André van Duin is leuk. Tsja. Weet je, ik was in de zevende hemel indertijd.

Absoluut. Ik was zelfs 'n babywinkel binnengelopen. Ik had zelfs al een zuigfles gekocht. En waarom? Omdat jij op geen een manier twijfelde, jij was zo zeker in die tijd. En niet alleen wat het trouwen aangaat. Jouw hele houding in het leven was veel en veel zekerder. Er is iets gebeurd waardoor je het spoor bijster geraakt bent. Een van de facetten van jouw verstandsverbijstering is Marco.

peter Wat moet ik daar nou op zeggen.

anke Vroeger wist je altijd wat je moest zeggen, toen je langskwam om te zeggen dat ons huwelijk niet doorging. Zelfs toen stond je niet met een mond vol tanden. Absoluut. Ik was de uitnodigingen aan het schrijven en jij kwam boven en zei: 'Ik durf het toch niet aan!'

peter Tsja.

Er loopt een jongen voorbij die Peter kent.

bennie Hallo...

peter *enthousiast* Hee! Dat is lang geleden.

bennie Mag je wel zeggen. *kijkt naar Anke* Ben je in gesprek?

peter Ja. Nog wel.
anke Je mag er wel bij komen zitten, want ik ga toch zo weg.
peter Je wacht toch op je moeder.
anke Maar dan mag hij d'r toch wel bij komen zitten. Of wil je niet dat ik met hem praat?
peter Daar gaat het toch niet om.
bennie Ik ga daar wel even zitten. Zie ik je zo nog wel.
anke Van mij mag je hier zitten hoor. Ik hou m'n mond wel.
bennie *loopt door* Er is ruimte genoeg.
anke *staat op* Wat doen jullie toch allemaal ingewikkeld. Ik ga even naar de wc. *loopt weg*
Peter loopt even later op Bennie af.
peter Leuk om je weer te zien.
bennie Je ziet er goed uit.
peter Werk je nog steeds bij Stad?
bennie Ja. En ben jij nog steeds met Marco?
peter Ja. Bijna twee jaar nu.
bennie Had ik toch niet gedacht.
Karin komt het café binnen, kijkt zoekend om zich heen, wil weer teruglopen, maar wordt door Peter gezien.
peter Ik zie je zo wel.
Peter loopt op Karin af, ze gaan met z'n tweetjes naar zijn tafeltje.
karin Dag schat. Ik ben nog doodop van gisteren. Waar is Anke?
peter Op de wc.
karin Daar zal ze niet zitten. Zaten jullie hier?
peter Ja.
karin Wat ongezellig. Konden jullie niet bij het raam zitten.
peter Ik weet het niet, Anke zat al hier toen ik kwam.
karin Anke houdt niet van het raam. Dan denkt ze dat ze bekeken wordt. Heb je nog wat van Els gehoord?
peter Ze moet twee weken in het ziekenhuis blijven en dan zes weken met gips lopen. Ik ga vanmiddag naar d'r toe.
karin Doe d'r de groeten. Ik vind het vreselijk voor d'r. Ze heeft ook altijd van dat soort dingen hè? Op de een of andere manier trekt ze het aan. Toch ook toen wij met z'n allen in Málaga waren, dat zij met d'r jurk aan

een voorbijrazende tram blijft haken. Hoe verzin je 't? Dat had toch veel erger af kunnen lopen?

peter Als het een sterke stof was geweest, ja.

Anke komt terug.

karin Zo kind, je ziet er niet bepaald uitgeslapen uit.

anke Dag mam. Ik ben ook niet uitgeslapen.

peter Wilt u wat drinken?

karin *tegen Anke* Je ziet er nu echt uit als een versleten ouwe vrouw. Ben je ziek?

peter Nou u ziet er in dit licht ook anders uit dan gisteren.

karin Dank je.

anke Hij vroeg of je wat wilde drinken.

karin Wat lief. Een sherry met Spa.

peter Ober.

ober Ik kom bij u.

karin Hè wat gezellig. Waar hebben jullie het over gehad?

anke Over gisteravond.

karin *tegen Peter* Het is trouwens niet waar dat ik jullie huwelijk verboden heb. Want daar zat ik vannacht in bed nog aan te denken. Ik heb jullie geadviseerd nog wat te wachten, maar ik heb het niet verboden.

peter Dat is wél waar hoor. Pas toen wij vastbesloten waren om dan maar zonder toestemming te trouwen legde u zich erbij neer.

karin Ik heb je nooit iets verboden. Heb ik je ooit iets verboden, Anke?

anke Zoveel.

karin Nou ja. Zij is niet goed bij d'r hoofd.

ober Zegt u het maar.

anke Jij wilde een sherry met Spa, hè?

karin Doe eigenlijk maar een bruine beer.

anke Wat is dat?

karin Een rum-cola.

anke Peter.

peter Pils.

anke En geeft u mij maar een droge witte wijn.

ober Goed hoor.

karin *tegen Peter* Ik was trouwens net nog even langs bij jou, maar woont die Leo bij jullie?

peter Hij logeerde bij ons.

karin Ik vond het zo raar, want ik kwam binnen en Marco en Leo waren allebei nog in hun ochtendjas. Nou ja, laat maar.

peter Leo zou vanmiddag weggaan.

karin Weet je wat ik voor idee heb? Dat Leo erg gesteld is op Marco. Dat had ik gisteren al en nu vandaag helemaal. Je komt binnen en je voelt dat er iets aan de hand is.

anke Je moet niet zo stoken.

karin Dat is helemaal fraai. Ik zeg wat ik zie en wat ik voel en ik stook. Ik had juist begrepen dat we sinds gisteravond bijdragen moesten leveren ter verduidelijking van de verhouding tussen Peter en Marco. Of heb ik het mis.

peter Het is een aardige jongen, die Leo.

karin Dat vindt Marco blijkbaar ook. En als jij dat niet erg vindt, waarom zou ik het dan erg moeten vinden?

anke Mam je luistert niet.

karin Nee, luister ik niet, kind?

anke Peter zegt helemaal niet dat ie het niet erg vindt. Hij zegt dat Leo een aardige jongen is, maar wat hij ervan vindt dat houdt hij verborgen. Zoals gewoonlijk.

karin Niet zo kribbig.

peter Wat zou ik erg moeten vinden?

karin Zie je, dat is in die kringen normaal. Zij leven veel vluchtiger. En misschien hebben ze gelijk.

peter Dat is niet zo.

karin Ik ben altijd trouw aan een persoon gebleven. Ik ga nog wekelijks naar zijn graf, dat weet Anke wel.

anke Niet wekelijks.

karin Dat weet je dan blijkbaar niet, want ik ga wel wekelijks. Uit liefde en uit eerbied, en ik heb altijd verse bloemen bij me, en ik voer altijd een gesprek met hem.

anke Je hebt ook wel 's ouwe bloemen meegenomen.

karin Daar heb je haar weer. Dat onthoudt zij weer. Dat is één keer gebeurd, ja. Moet je het daar nu weer over hebben. Eén keer wilde ik

niet met lege handen aankomen, en kon ik nergens bloemen krijgen, en heb ik verdorde bloemen op z'n graf gegooid. Wat maakt dat nou uit, hij kan het toch niet zien.

anke Het waren stelen.

karin Peter, dat is nou mijn dochter uit en te na. Dat zuigende niet-kunnen-stoppen. Wat dat aangaat mag je blij zijn dat je nooit met haar getrouwd bent, want dan zou je een zenuwpees geworden zijn.

peter Nou...

karin Maar het waren stelen die ik op z'n graf gegooid heb inderdaad. En wat dan nog? Al had ik komkommers op z'n graf gelegd, het gaat erom dat je om iemand denkt. Dat je iets voor iemand overhebt. Ik hou echt van de jeugd, maar ik denk dat ze minder voor elkaar over hebben dan wij vroeger.

anke *zucht* Wat duurt het allemaal lang.

ober *zet drank neer* Alstublieft.

karin Ik heb veel voor mijn man over gehad en ik heb hem nooit gekwetst.

peter Dat is mooi.

karin Een huwelijk kan mooi zijn hoor. En als ik nu zo kijk, hè, van het ene gezicht naar het andere, weet je dat ik dan gewoon een beeld van jullie kinderen krijg.

anke Je hebt een rijke fantasie.

karin Kinderen kunnen een huwelijk de diepte geven, hoor. Dat was in mijn huwelijk ook.

anke Je hebt papa van de trap geduwd.

karin Elke keer kom je daarop terug. Ik haal toch ook niet steeds de rottige dingen uit jouw jeugd naar voren. Dat een aantal straatjongens je uitgekleeft hebben, en dat ze je overal begonnen te likken.

anke Ach sterf!

karin Dat zegt ze van d'r eigen moeder. Ja, Anke ik ben een rotmens, en ik heb jouw jeugd verpest. Wat je ook zegt, altijd kom je weer op jouw rotjeugd en op papa terug. Je bent nu al eenendertig en het wil maar niet stoppen.

anke Ik stop er dus wel mee. Ik heb net al tegen Peter gezegd: ik hou d'r mee op. Ik ga d'r uitstappen.

karin Die zin ken ik uit m'n hoofd. Drink je glas leeg dan gaan we weg.

peter Naar welke film gaan jullie?

karin Naar 'Devil of Love.' Dat gaat over liefde.

anke Ik heb helemaal geen zin.

karin Dan niet. Had me dan thuis laten zitten. Had m'n dag dan niet gebroken. *tegen Peter* Heb jij geen zin om mee te gaan?

peter Ik ga zo naar Els toe.

karin Ach ja. De stumperd. Ze begon nog zo te huilen toen jij zei dat ze in een andere wereld leefde.

anke Ach dat speelt ze toch allemaal.

karin Wat zei ze nou ook weer over jou?

anke Weet ik veel, dat ik in een droomwereld leefde en m'n mond moest houden. Walgelijk. En iedereen knikte ja en amen.

karin Ergens is dat ook wel zo. Nou vooruit Anke kom op, we gaan geen ruzie forceren. Niet weer twee jaar niks zeggen. Ober!

anke Ik ben duizelig.

karin Dat zijn we allemaal wel 's.

ober Zegt u het maar?

karin Alles bij elkaar.

peter Nee. Ik betaal.

karin Ben je gek, je moet nog genoeg betalen als je een keer met Anke getrouwd bent. Hoeveel is het?

ober Eh... achttien gulden en twintig cents.

karin Nou nou, jullie hebben heel wat verbruikt. Doet u maar negentien. *geeft twee tientjes.*

ober Dank u beleefd.

karin *krijgt geld terug, geeft Peter een zoen* Schat ik hoop dat we elkaar gauw weer zien. En je moet toch nog een bijeenkomst houden, want niet alles is uitgepraat.

anke Maar dan wel zonder jou.

karin Ik was eerst niet van plan om te komen maar nu zeker wel.

Eigenlijk ben ik ook onmisbaar, omdat ik Anke zo goed ken en jullie dat toch voor haar organiseren.

anke Voor mij? Hoe kom je daar nu bij? Het is voor iedereen. Er wordt een grote leugen opgevoerd en ik vind dat die ontmaskerd dient te worden.

karin Een leugen ontmasker je niet. Een persoon kun je ontmaskeren, maar niet een leugen. Maar ik begrijp wat je bedoelt.

peter Ik denk niet dat we nog een keer bij elkaar komen om over hetzelfde te praten.

karin Dat zal wel moeten, je kunt geen zelfmoord op je geweten hebben. Vooruit, Anke, straks zijn we nog te laat.

anke *kribbig* We bellen morgen wel, hè?

Ze kussen.

peter Dag.

Anke en Karin lopen weg. Peter loopt naar Bennie toe en gaat bij hem zitten.

bennie Zo. Heb je ze van je af kunnen schudden?

peter Ze gingen naar de film.

bennie Je ziet er goed uit.

peter Zei hij vals.

bennie Nee, ik meen 't.

peter Jij mag ook niet klagen.

bennie Dat je nog steeds met die Marco bent. Je weet dat Arie dood is hè?

peter Blonde Arie?

bennie Ja. Hij is van een berg gevallen.

peter Toe maar. Ik ben d'r nog mee op vakantie geweest.

bennie Dat weet ik toch. Wij hebben toen nog ruzie gehad. Arie woonde toen toch nog bij mij.

peter Dat is waar, ja. Je hebt me zelfs nog bedreigd.

bennie Hij is met z'n auto de bocht uitgevlogen, honderd meter de diepte in, niets van over.

peter Zelfmoord?

bennie Daar was hij het type niet voor. Hij zal te hard gereden hebben. Maar d'r was niemand bij, dus we zullen het nooit weten. Maar toen ik het hoorde, moest ik meteen aan je denken. Heb je het niet in de krant gelezen?

peter Nee.

bennie Ja. Het was een leuke tijd toen. Vlak na Arie heb je Marco leren kennen.

peter Arie wilde niet meer.

bennie Ik weet me te herinneren dat het toen allemaal heel snel ging. Het was nog niet uit tussen Arie en jou of je had Marco al. En vlak daarna ontstond er weer een verwijdering tussen jou en mij. Dat heb ik nooit begrepen.

peter Dat weet ik ook niet meer.

bennie Je moest ineens niks meer hebben van je ouwe vrienden.

peter D'r zat ook niet veel beweging meer in. Dezelfde gesprekken, dezelfde cafees. En Marco hield er niet van.

bennie Dat je daar nog steeds mee bent. Dat zou toch niemand gedacht hebben. Hij zat zo vlak na Arie, we dachten allemaal: dat is een eendagsvlieg. Gaat het nog steeds goed?

peter Behoorlijk, ja.

bennie Hoe lang nu?

peter Twee jaar.

bennie Ik moet er niet aan denken. Vind je dat niet saai?

peter Nee. Soms. Maar meestal niet.

bennie Je hebt een enorme klap gekregen hè, van Arie?

peter Hoe bedoel je?

bennie Toen hij je liet vallen. Ik kan me voorstellen dat je dan behoefte krijgt aan een wat regelmatigere leven.

peter Nee. Ik viel meteen op Marco. D'r was geen misverstand mogelijk. En dat is eigenlijk zo gebeven. Tot nu toe.

bennie Jij ging altijd met iedereen mee, daar verbaasde ik me nog wel 's over. Zelfs in de tram versierde je jongens.

peter Zelfs?

bennie Nou ja, ik kan dat niet. Maar dat is nu voorbij.

peter Tuurlijk niet.

bennie Marco weet dat?

peter Ja. Maar ik moet eigenlijk zo weg. Ik moet naar het ziekenhuis...

bennie Ja. Met al jouw contacten kun je niet voorzichtig genoeg zijn.

peter Nee, Els ligt in het ziekenhuis. Ze is van de trap gevallen.

bennie Toe maar.

peter Ken je Els nog?

bennie Die met die hese stem?

peter Ja. Ze heeft d'r been gebroken.

bennie Dus daar ga je heen. Jammer. Anders hadden we even naar de sauna kunnen gaan.

peter Daar heb ik wel zin in eigenlijk.

bennie Tot hoe laat is het bezoekuur?

peter Het is doorlopend bezoekuur, maar ik wilde er niet te laat aankomen. Zullen we dan meteen even gaan?

bennie *legt geld op tafel* Vreemd eigenlijk dat je elkaar nooit meer ziet, al die jaren niet, terwijl je toch dezelfde cafees bezoekt.

peter Ik ga niet zoveel meer uit.

bennie Ik eigenlijk ook niet.

Ze lopen het café uit.

tweede bedrijf

Huiskamer van Peter en Marco. Het is een uur of één in de middag. Door de nog dichte gordijnen komt een straal daglicht naar binnen. Onder het raam staat een uitgeschoven bedbank waarop Leo naakt, door een laken half bedekt, ligt te slapen. Marco komt vanuit de slaapkamer zachtjes de huiskamer binnen. Doet het gordijn wat opzij en kijkt naar buiten. Doet het gordijn verder open, zodat een straal zonlicht prachtig op Leo schijnt. Marco kijkt vertederd. Weet niet goed wat hij moet doen. Gaat op een stoel zitten en blijft naar Leo kijken. Doet z'n broek uit en gaat voorzichtig naast hem liggen. Leo blijft doorslapen. Marco weet niet goed hoe hij het aan moet pakken. Leo begint te hoesten, wordt wakker en schrikt ietwat van Marco. Marco reageert verlegen.

leo Wat is er?

marco O, ik weet 't niet. Je moest hoesten.

leo Lig je hier al lang?

marco Nee. *verontschuldigend* Ik was al vroeg op maar ik werd weer moe. En jij sliep zo vast.

leo *staat op* Ik moet een plas. *loopt naar de wc*

marco *voor zich uit* Dus ik dacht...

Marco staat op en doet z'n broek weer aan. Gaat liggen. Leo trekt door en komt terug. Gaat argwanend naast Marco liggen. De sfeer is pijnlijk.

marco Heb je goed geslapen?

leo Gaat wel. Ik kreeg het vannacht koud omdat het raam op een kier stond. Hoe laat is het?

marco Half twee denk ik. Het was net kwart over één.

leo Ik ben nog zo moe.

Leo gaat met z'n rug naar Marco toe liggen. Trekt het laken over zich heen en probeert te slapen. Marco aarzelt. Ziet in deze situatie geen andere mogelijkheid dan tegen Leo aan te gaan liggen en een arm om Leo heen te slaan. Leo reageert afwerend.

leo Doe nou niet.

marco Zal ik thee zetten!

leo Voor mij hoeft het niet.

marco *staat op* Ik zal wel even water opzetten.

Marco loopt naar de keuken. Leo zucht en staat op. Doet het gordijn een stukje opzij en kijkt naar buiten. Gaat liggen voordat Marco uit de keuken komt en doet of hij slaapt. Marco gaat weer tegen hem aanliggen. Leo komt overeind.

leo Ik kan niet slapen als er iemand naast me ligt.

marco Jammer. Kun je het ook niet proberen?

leo Nee. *gaat weer liggen* Verpest het nou niet.

marco *komt overeind* Wat valt er nou te verpesten. Ben je kwaad om gisteravond?

leo Nee. *zucht* Jij kan daar ook niks aan doen.

marco Het is een fout idee geweest.

leo Peter vond van niet.

marco Het zijn zijn vrienden.

leo Je hoeft mij daar niet bij te betrekken. Ik sta daar buiten.

marco Dat is zo. Maar ik was wel blij dat je er was.

Marco kust Leo in z'n nek, staat daarna op en loopt naar achteren. telefoongerinkel

marco *komt terug en pakt de telefoon op* Hallo?

saskia O ja, dag Marco, met Saskia. Maak ik je wakker?

marco Nee.

saskia O, want je klinkt zo slaperig. Moet je horen, ik kom niet. Ik ben nu bij Frans en daar kan ik even niet weg! Hij voelt zich zo ontredderd nu Els in het ziekenhuis ligt. Begrijp je?

marco Ik wist niet dat je zou komen.

saskia Ik kom dus ook niet. Zou je dat tegen Fred willen zeggen, en vraag dan of hij me even belt. Want we zouden vanavond bij de Burnies gaan eten, maar dat kan ook niet, want ik blijf hier nog wat redderen. Is Peter d'r ook?

marco Nee, die zit in Americain met Anke.

saskia Wist je niet dat we bij jullie zouden komen lunchen?

marco Nee.

saskia Hadden we een tijd geleden al afgesproken. Is Peter natuurlijk vergeten te zeggen. Hij vergeet de laatste tijd om de haverklap dingen. Maar nou zit ie dus met Anke?

marco Ja.

saskia Ik weet niet wat jij ervan denkt, maar het is net Romeo en Julia die twee.

marco Dat idee heb ik niet.

saskia Vraag je dan aan Fred of hij mij belt? En dan maak ik met Peter wel weer een nieuwe afspraak. Ik heb trouwens vanochtend nog temperatuur opgenomen en 't was 37,4. Dat is toch raar voor de ochtend, hè? Gisteravond 38,2 en nu 37,4. Dat is toch te hoog.

marco Dan ga je naar een dokter.

saskia Ik weet niet of dat de oplossing is. Goed Marco, ik hou je niet langer op, ik ga Frans weer even troosten.

deurbel

marco Ik zal het zeggen, dag. *legt neer, ondertussen hoor je Saskia nog zeggen:*

saskia O Marco, misschien is het Fred...

Marco loopt naar de deur, Leo staat op, trekt z'n kleren aan, en doet de gordijnen open. Zet de radio zachtjes aan. Pianoklanken. Marco komt met een poststuk terug, maakt het open: grammofoonplaat.

marco Die heb ik helemaal niet besteld.

leo Waar moet ik de lakens laten?

marco Laat maar liggen. Die ruim ik zo wel op. Ik zal je een schone handdoek geven. *loopt naar achteren*

Leo loopt naar de telefoon en draait een nummer.

rob Rob.

leo Met mij.

rob En?

leo Tsja. Ik weet niet wat ik moet zeggen. Het was een weezinwekkende avond. Maar dat vertel ik je nog wel.

rob Hoe laat kom je?

leo Aan het eind van de middag.

rob En wat vindt Marco.

leo Je weet hoe die is.

rob Hij laat het over zich heen gaan.

leo Hij kan er niks aan doen, maar ik spreek je zo wel.

rob Tot zo.

leo Dag.

Leo legt neer, gaat naar de radio en zet de pianomuziek harder. Ruimt een en ander op. Op radio sterft de pianomuziek weg en begint een dominee.

dominee Een persoonlijke crisis kent u dat? In uw leven in uw huwelijk, in uw relatie? Want we mogen in deze tijd de ongetrouwde stelletjes niet direct buiten spel zetten. Niet direct zeggen van: 'O,o,o,o,o die zijn niet getrouwd en dus minder.' Een crisis. U bent zo- en zoveel jaar bij elkaar en ineens heeft de een een ander. Herkent u dat plaatje? Iedereen zei altijd: 'Nou die gaan nooit uit elkaar,' maar dan ineens barst de bom.

Marco komt met theepot en een handdoek binnen. Gaat naast Leo zitten. Leo is minder afstandelijk.

dominee. Ineens breekt de zweer open, en spuit het etter naar alle kanten. En het is te veel om op te vangen, en iedereen zit in zak en as. En de een zegt: 'Pleeg toch zelfmoord,' en de ander zegt: 'Maak een buitenlandse reis.'

Leo kust Marco, Peter komt binnen.

peter Hallo.

leo Nou, je hebt het ook lang uitgehouden.

peter Ik heb koppijn. *loopt naar de radio en zet die op een andere zender.*

marco Saskia belde net dat ze niet zou komen.

peter O jesus, ja. Die zouden langskomen. Ze komen dus niet. Mooi zo.

marco Zij komt niet, Fred wel.

peter Waar zit ze eigenlijk, want Anton belde nog naar Americain om te vragen waar ze bleef. Ze zou met de kinderen gaan zwemmen.

marco Ze zat bij Frans.

peter Hè.

marco Om hem te troosten.

peter De slet.

marco Wil je thee?

peter Ja.

marco Ik haal wel even. *loopt naar achteren.*

leo Ben je niet moe nu?

peter Behoorlijk. *gaat naast Leo zitten* Heb jij goed geslapen?

leo Gaat wel.

peter *ziet brandvlek op z'n kleed* Iemand heeft z'n sigaret op het kleed laten vallen. Mooi is dat. *loopt ernaartoe en wrijft er met z'n hand over*
Hebben jullie al gegeten?

leo Nee. We zijn net op.

marco *komt binnenlopen* Had Anke nog wat?

peter Ze wil een tweede bijeenkomst. En d'r moeder ook.

leo Waarom in godsnaam?

peter Ze vond dat gisteravond niet alles uitgesproken was.

marco D'r is veel te veel gesproken. We hebben veel te veel gezegd.

Wat gaat het hun toch allemaal aan?

peter Nou Marco, ergens heeft ze wel gelijk. Wij hebben het aangezwengeld en zij vinden dat we onszelf niet genoeg prijs hebben gegeven.

leo Wat wil ze dan nog meer? Ik vond het nu al tegen het gênante aan.

peter Een tweede bijeenkomst, en dan wil ze dat we duidelijker antwoord geven op hun vragen.

marco Ik doe dat niet. Ik heb daar helemaal geen zin in. Wat heb ik met al die mensen te maken?

peter Dat had je je dan eerder af moeten vragen.

deurbel

peter Nou krijgen we dat nog. *loopt naar de deur*

leo Dat moet je niet doen hoor.

marco Ik heb al spijt van gisteravond.

Peter en Fred komen al pratend binnen.

fred Is Saskia d'r nog niet?

marco Die belde net. Ze komt niet.

fred Wat een kutwijf. Waar belde ze vandaan?

marco Van Frans. Hij moest getroost worden zei ze. Of je d'r even wilde bellen, want vanavond ging er ook iets niet door.

fred Het houdt maar niet op.

marco Ze vroeg of je d'r even wilde bellen.

fred Aan m'n reet. Laat ze nou gauw de kanker krijgen.

leo Zal ik even koffie zetten.

peter Weet je waar alles staat?

fred Godverdomme, wat een tyfuswijf.

leo *loopt naar de keuken* Ik vind het wel. Zal ik ook wat boterhammen klaarmaken?

marco Geef mij maar muesli.

fred Wat een vuil sekreet is het toch.

peter Wist je niet dat ze daar zat?

fred Wat gaat jou dat aan? Bemoei je toch met je eigen zaken lul. Het is ook jullie schuld, het is godverdomme jullie schuld.

marco Vind je?

fred Al dat gelul, waarom jullie bij elkaar blijven en toch iedereen mag neuken die je tegenkomt.

peter Ik kan me niet herinneren dat we het daarover gehad hebben.

fred Terwijl je een verhouding met elkaar hebt, of met elkaar getrouwd bent.

leo *van achteren* Ik zie de boter niet.

marco Boven de aanrecht.

fred Daar hebben jullie het wel over gehad. Ik ben d'r toch zelf bij geweest.

leo Waar staan de filters?

peter Op de plank.

marco Nee. Die zijn op. Ik ben vergeten nieuwe te halen.

peter Moet je het maar even met een wc-papiertje doen.

fred Ik hoef geen koffie hoor. *loopt naar de telefoon en draait een nummer* Ik ben al beroerd genoeg.

peter *sarcastisch* Als je wilt bellen, ga je gang.

fred *doet Peter na* Marco en ik zijn nu al twee jaar bij elkaar en we weten nog steeds niet wat ons aan elkaar bindt. Dat geouwehoer allemaal.

frans Frans Berenveen.

fred Ja, met Fred. Is Saskia d'r?

frans Ja hoor.

saskia Hallo.

fred Dat kan ik beter tegen jou zeggen. Dat gesodemierter altijd.

saskia Rustig Fred, Els ligt in het ziekenhuis. Die moet straks geopereerd worden.

fred En wat doe jij dan dag en nacht bij Frans.

saskia Ik weet dat jij het vervelend vindt, maar uiteindelijk doe ik het allemaal voor Els. Het is voor Els het ergste. Die ligt daar maar met haar poot omhoog en Frans hier is ten einde raad. Die man heeft nog nooit voor zichzelf gezorgd. Die kan je toch ook niet in de steek laten.

fred Blijf toch bij die smerige hufter.

saskia Jij bent niet goed bij je hoofd. En ik wil niet dat je zo over een van je beste vrienden spreekt.

fred Sterf toch de kanker dood mens.

saskia Moet je horen, Fred, ik zit momenteel op 38,6 en ik heb aan deze discussie geen behoefte. *gooit de hoorn op de haak*

fred Ik weet zeker dat het niet om Els is, maar om Frans. Het interesseert haar geen reet dat Els geopereerd moet worden.

peter Moeilijk.

fred Het gaat maar door en het gaat maar door. Naar Anton gaat ze ook nog steeds.

peter Vanwege de kinderen. Dat is logisch.

fred Ach hou toch op. Sas blijft daar toch ook slapen. Vanwege de kinderen, kom nou. Het is Anton. Ze denkt aan 'm, ze praat over 'm, ze droomt over 'm, ze vergelijkt 'm met iedereen: Anton Anton Anton!

Vorige week waren we naar een film en die had haar zo aangegrepen, ze had even tijd nodig om te landen. Ik kon al vast naar huis gaan en zij wou even alleen zijn...

peter Toch houdt ze wel veel van je.

fred Bemoei je er niet mee. En hup, zij ging naar Anton.

marco En praat je daar dan met haar over.

fred Hou toch 's op met dat praten. Jullie willen alleen maar praten. Dat vond Saskia ook zo'n goed idee. Om met z'n allen over één verhouding te praten. Dat moesten wij ook 's doen. Wij in het middelpunt in plaats van jullie.

marco Graag.

fred Laat je vrienden maar vragen, en bewijs dat je van elkaar houdt. Als zij dat een keer met Anton had gedaan, zei ze, waren ze nu nog bij elkaar.

telefoongerinkel

fred Walgelijk vind ik het.

peter *pakt de telefoon op* Hallo.

leo Daar zit iets in.
saskia Met Saskia.
peter Dag.
saskia Dag Peter. Hoe was het met Anke? Heeft ze nog gehuild?
peter Nee.
saskia O, want ik maak me vreselijk zorgen om haar. Ze kijkt weer net zo als die keer in La Rochelle, toen ze te ver in zee zwom.
peter Wat moet je er aan doen?
saskia Wist ik het maar. Is er trouwens iets met Marco, hij deed zo kortaf tegen me.
peter Niet dat ik weet.
saskia Ach nou ja, je weet hoe ik over Marco denk. Goed Peter mag ik mijn jaloerse vriend even aan de telefoon?
peter Daar komt ie. *tegen Fred* Saskia.
fred *loopt naar de telefoon en legt resoluut de hoorn op de haak* Zo.
peter Daar schiet je niet veel mee op.
fred Dat maak ik zelf wel uit.
Leo komt met blad vol boterhammen binnen.
fred Ik ga maar weer.
telefoongerinkel
fred *pakt op* Zenuwenwif. Vuil teringwif. Nou sodemieter je godverdomme van die lijn af. Pokkenkut.
stem Met wie spreek ik. Ik begrijp niet...
fred *schrikt* O, sorry. *legt neer.*
peter Wie was het?
fred Ik weet het niet. O, wat een lul ben ik toch. Nou ja, die belt wel terug. Ik ben een boerenlul.
leo Wil je wat eten?
fred Nee. Ik ga maar weer weg. Ik voel me niet goed. Ik weet niet wat ik moet doen. *pakt een boterham en neemt een hap* Het is hopeloos allemaal.
peter Ach, ze heeft toch niks met Frans.
fred Ze moet weten waar ze aan toe is. Dat mag, en dat mag niet. Anders zakt ze af. Jullie doen maar steeds of alles mag, en daar raakt ze van in de war. Vroeger wist ze dat ze niet aan Anton mocht denken, maar nu gaat ze d'r gewoon naartoe.

peter Je moet zeggen wat je vindt.

fred Ik ben voor trouwen, dan kan je geen kant meer uit. En als je dan toch een uitspatting krijgt, zoals nu met Sas, dan kun je iemand flink onder druk zetten.

leo Als iemand weg wil, dan gaat ie weg.

fred Ik ben tegen vrijheid. Logeer jij hier nu min of meer?

leo Af en toe.

fred Dus min of meer. Maar ben jij ook van de verkeerde kant, zal ik maar zeggen?

leo Nee.

fred Dan begrijp ik er helemaal niks meer van. Nou tot ziens.

peter *loopt samen met hem naar de deur*

leo Had je gedacht dat jij zoveel zou losmaken?

marco Wat schiet ik d'r mee op?

buitendeur klapt dicht

peter *loopt langs* Ik ga nog even slapen. Maak je me over een uurtje wakker, want ik zou nog bij Els langsgaan.

marco Ja, dat is goed.

leo Moet je niet wat eten?

peter Ik heb geen trek.

leo Heb ik veel te veel klaargemaakt.

Peter gaat naar achteren.

marco Ben jij niet moe?

leo Nou niet meer.

marco Wat gaat je maag trouwens tekeer.

leo Zullen we zo even naar buiten gaan?

marco Dat is goed.

telefoongerinkel

leo Saskia.

marco *pakt op* Hallo.

anke Met Anke, mag ik Peter even?

marco Die slaapt.

anke Slaapt ie? Midden op de dag. Wat ongezond.

marco Hij was moe.

anke Wat wordt ie toch gauw moe de laatste tijd. Ik heb zo'n mooie film gezien net. Dat is nou echt iets voor jullie. Die film geeft inzicht in jullie

situatie. Dat is onvoorstelbaar je ziet meteen waar jullie problemen liggen.

marco We hebben geen problemen.

anke Ja. Dat is ook een mogelijkheid, om dat vol te houden, en je steeds dieper in te graven. En dat jij dat doet is niet zo erg, of dat moet je zelf weten, maar je moet wel beseffen dat je iemand anders meesleurt. Besef dat wel, jongen.

marco Jij moet je 's op iemand anders gaan richten.

anke Niet zolang ik zie dat Peter in de modder zakt. Maar daar hebben we het nog wel 's over. En als we weer met z'n allen bij elkaar zijn, wil ik wel dat jij duidelijker jezelf openstelt. Want zoals gisteravond was het zeer onduidelijk. Ik vind niet dat jij je mag verstoppen.

marco Ik heb er geen zin meer in.

anke Zeg in elk geval tegen Peter dat ie naar 'Devil of Love' moet gaan. Doei.

marco Dag. *legt neer* Ik doe dat niet. Ik doe dat niet.

leo Wat niet?

marco Ik heb geen zin om nog een keer met al die idioten te praten. Ik heb er geen zin in.

leo Wie was het?

marco Anke.

leo Dan doe je het toch niet.

Marco gaat naast Leo zitten.

marco Waarom laten ze ons niet met rust.

leo Jullie zijn er zelf mee begonnen.

marco Ik wil het niet. *staat op en schenkt thee in*

leo Je moet er niet zo zwaar aan tillen.

marco Dat doe ik niet, dat doen zij. *zet kopje neer en gaat weer naast Leo zitten* God, er is een heel concert in je maag.

leo Ik weet niet hoe het komt.

marco *legt z'n hoofd op Leo's buik* Even luisteren.

leo Doe nou niet.

marco Dit is een veel mooiere discussie dan gisteravond.

leo Vreselijk vind ik het.

marco Schaam je je soms?

leo Ik durf 's avonds het theater niet in. Ik schaam me dood. Het maakt zo'n lawaai.

marco Wat zijn er toch veel problemen in de wereld hè.

leo *pakt met z'n handen het hoofd van Marco en tilt het van z'n buik af*
Anke ziet Peter veel hè?

marco Tegen z'n zin. Maar hij is bang dat ze zich anders opknoopt.

leo Daar moet je nooit op ingaan.

marco Moet je tegen Peter zeggen. Maar het is niet alleen Anke. Het is die hele groep. Die klit al jaren aan elkaar. En ze haten elkaar volgens mij tot op het bot, maar ze laten elkaar niet vallen.

leo Daar heb jij toch niks mee te maken.

marco Zij willen dat ie met Anke trouwt. Hij was d'r ook bijna mee getrouwd geweest, en nu heb ik Peter gekidnapt. Zo zien ze dat. *luistert weer naar z'n maag* Wat een rumoer.

leo Hè doe nou niet.

marco Ik vind het mooi.

leo Ik zat een tijdje geleden in de schouwburg middenin de zaal, ik weet niet meer wat voor stuk, maar er kwam in elk geval een stille scène, dus ik kreeg het meteen benauwd qua rammel. Het was een draak van een stuk, maar dat doet er nou niet toe, die man lag in elk geval op sterven, en die vrouw probeerde nog liefde te geven. Tederheid. En er werd niet gesproken, alleen gekeken. En ik voelde het opkomen, en ik dacht: o nee, nu niet hè. En ik ging verzitten. Soms helpt dat. Ik boog me voorover, kromde m'n lichaam, lag met m'n hoofd haast op de stoelleuning van de vrouw die voor mij zat. Je doet alles om dat lawaai te voorkomen. Maar door dat bewegen val je natuurlijk ook weer op. Die vrouw voor mij keek althans behoorlijk verbaasd.

marco Arme schat.

leo En ineens steeg er een enorm lawaai naar boven. Het was zo'n luidruchtig geborrel dat de acteurs zelfs opkeken. De zaal begon zachtjes te grinniken, en de mensen naast mij keken verstoord. Of ze een verklaring wilden hebben dat het mijn maag was, en niet die van hen.

marco Het is toch een prachtig geluid. Wat is er nou mooier dan een hardwerkende maag. Ik kan d'r uren naar luisteren.

leo Een stille maag is prettiger.

marco Moet je toch 's horen. Het is muziek. Echte natuurmuziek. Wat zelig dat je je voor je maag schaamt. *kust z'n maag*

leo Ik vind het afschuwelijk.

marco *gaat rechtop zitten* Je moet je nooit ergens voor schamen, niet voor jezelf, en niet voor een ander.

leo Bij opera heb ik er geen last van. Alleen bij stukken waar stiltes vallen.

marco Dan ga je naar stukken waar géén stiltes vallen. Vraag je aan de kassa of er stiltes in het stuk vallen. En als er stiltes in vallen, dan ga je niet.

leo In elk stuk vallen stiltes.

Ze kijken elkaar vol liefde aan en kussen elkaar onwennig.

derde bedrijf

Ziekenhuiskamer. Els ligt in bed met haar gipsen been omhoog.

els Het komt me nu wel allemaal de strot uit.

frans Ze moeten je wel hebben.

els Nog een weekje en dan zit het er weer op.

frans En dan nog een week of zes in het gips hè.

els Dus vanavond komt Saskia weer voor je koken. Ik hoop dat ik 'r kan vertrouwen. Ze is niet weg bij Fred, hè?

frans Nee.

els Want ik hoorde van Anke dat ze weer zoveel bij Anton zit, vanwege de kinderen zegt ze, maar ondertussen. En gisteren, wie heeft er gisteren voor je gekookt?

frans Dat heb ik je gisteren al gezegd, Saskia ook.

els Dat is waar. Dat was ik vergeten. En hoe laat gaat ze dan weg?

frans Een uur of elf.

els Een uur of elf dat kan. Want je eet om een uur of acht zeker, en dan neem je nog een kopje koffie, en dan is het zo elf uur. En waar praten jullie dan zo de hele avond over?

frans Weet ik veel. Over van alles. Ze heeft zoveel meegemaakt.

els Ik kan hier met niemand praten. Eén dokter die is heel vriendelijk, die komt elke avond. En die blijft dan een paar uur, soms komt ie even naast me liggen, maar nooit te lang. En waar ga je morgen eten?

frans Dan komt Saskia ook.

els Alweer. Komt ze niet wat erg vaak.

frans Is toch makkelijk.

els Zal wel.

frans En ze kookt lekker.

els Dat weet ik wel. Ze zal je heus wel proberen in te pakken. Leer mij Saskia kennen. En ze trappen d'r allemaal in. Allemaal. Mannen zijn wat dat aangaat zo makkelijk. Lekker eten en een gevoelige hand. Maar het is niet goed. Morgen moet je maar 's wat voor jezelf klaar gaan maken, hoor. Elke dag Saskia is wat te veel. Dat zij een paar keer eten voor je kookt kan ik me wel voorstellen, en daar moet ons huwelijk ook tegen kunnen. Wij hebben een solide huwelijk. Of solide, dat is niet het goeie

woord. Hoe noem je dat nou. Hoe noem je dat nou, Frans, wat wij hebben.

frans Een huwelijk.

els Ja. Maar wat voor een huwelijk. Wij hebben een....

frans Saai huwelijk.

els Hè hè he, wat ben je leuk. Ik lig hier met mijn been in de lucht, kan waarschijnlijk nooit meer balletles nemen, en jij maakt van die flauwe grapjes. Of vind je echt dat we een saai huwelijk hebben.

frans Nee.

els Maar wat voor huwelijk hebben we dan.

frans Ik weet 't niet.

els Mijn been is maar op één plek gebroken, maar ik kan toch geen balletles meer nemen hè.

frans Daar ben je toch veel te oud voor.

els Hou m'n leeftijd d'r buiten. Kun je m'n kussen even opschudden?

frans *doet dat* Je hebt nooit balletles gehad.

els Wat maakt dat nou uit. Jij houdt nieuwe ontwikkelingen altijd zo tegen. Dat deed je bij Marco en Peter ook. Als wij voorstellen dat Peter teruggaat naar Anke, dan zeg je dat hij daar juist vandaan komt. Of dat er wat mee te maken heeft.

frans Nu zit je echt te raaskallen.

els Ja maak het nog maar erger. Dat been alleen is niet genoeg, duw me maar verder de put in.

frans Als Peter niet terug naar Anke wil dan doet hij dat toch niet.

els Daar heb ik het niet over. Ik heb het over mijn balletles.

frans Je had het net over Peter en Marco.

els En nu heb ik het weer over mijn balletles.

frans Van mij mag je op balletles.

els Daar gaat het niet om. Ik heb jouw toestemming daar niet voor nodig. Het gaat erom of ik het nog zou kunnen.

frans Ik denk dat je daar te oud voor bent.

els Je hebt toch ook mensen die op hun zeventigste nog gaan schilderen.

frans Dat is iets anders, dan dat je op je vijfenveertigste balletles gaat nemen.

els Dat weet ik ook wel. Met schilderen gebruik je je pols en met ballet je benen. Globaal. Want met ballet gebruik je natuurlijk nog veel meer onderdelen. En in beide gevallen gebruik je je gevoel en je hersens, want zonder dat wordt het ook een troep. Maar als ik zou moeten kiezen tussen schilderen en ballet, dan kies ik voor ballet. En als ik zou moeten kiezen tussen Marco en Anke, dan kies ik voor Anke.

frans *ongeïnteresseerd* Fijn.

els Ik vind schilderen heel mooi, en god zo'n Nachtwacht, het is knap, maar het lichamelijke van ballet spreekt mij toch veel meer aan. En ik heb daar ook veel meer gevoel voor. Ik ben een natuurtalent, dat voel ik.

frans Waarom ben je d'r dan vroeger nooit mee begonnen.

els Toen ik nog jong was bedoel je?

frans Ja.

els Zie je dat je nu weer over mijn leeftijd begint. Probeer iemand toch niet zo depressief te maken. Steeds kom je op mijn leeftijd terug. Dat zit je blijkbaar zo dwars. Terwijl ze hier in het ziekenhuis zeggen: 'Bent u vijfenveertig? Als ze twintig gezegd hadden geloofde ik het ook.' Dat zei een jonge arts vanmiddag, jij bent de enige die altijd over mijn leeftijd begint. Hoe oud is Saskia eigenlijk?

frans Tweeëndertig.

els Bof jij even.

luidspreker Over enkele ogenblikken komt op spoor vier de vertraagde sneltrein uit Parijs binnen. Denkt u om uw bagage?

frans Doen ze dat nog steeds?

els De hele dag. Ik heb het net aan de dokter gevraagd, en ze doen het om het contact met de buitenwereld niet te verliezen. Maar ik vind het afschuwelijk.

frans Het klopt ook niet.

els Wat klopt niet, dear? Heb je iets ontdekt?

frans Het bericht klopt niet.

els Dat interesseert me niet.

frans Die trein uit Parijs komt over enkele ogenblikken binnen.

els O, dat wist ik niet.

frans En dan wordt er gezegd: 'Denk om uw bagage.' Maar wat moeten die mensen op het perron nu om hun bagage denken. Dat slaat toch nergens op.

els Mensen op het perron moeten ook om hun bagage denken. Wat ben je toch beperkt. Soms vraag ik me af hoe het komt dat we al zo lang bij elkaar zijn. Ik wil even een stukje lopen Frans.

frans Dat mag toch niet.

els Haal even m'n been van de ketting.

frans Ik zou het niet doen hoor.

els Moet je horen, ik ben zelf gevallen en daardoor heb ik de avond bij Peter en Marco nog gered, dan mag ik ook zelf weer opstaan.

frans Niet zonder toestemming.

els Ik had toch ook geen toestemming van Peter om de gordijnen goed te hangen. Dat heb ik toch ook gedaan.

frans En toen ben je ook gevallen.

els Dat hoef je mij niet te vertellen, dat weet ik zelf ook wel. En nu wil ik opstaan. Vooruit, help, zit daar niet als een zoutzak.

Frans helpt Els het bed uit. Els kreunt. Gaat met een been op haar gips staan. Het breekt. Els schreeuwt. Saskia komt binnen.

saskia Wat is er.

frans Ze wilde d'r bed uit en nu is dat gips waarschijnlijk gebroken.

els Snel terug in bed voor er iemand aankomt.

frans Je moet meteen de dokter roepen.

els Nee. *gaat terug in bed* Ik probeer 't wel te camoufleren.

saskia Stom.

els *trekt snel de deken over zich heen* Zo ziet niemand 't.

saskia Arme drommel.

Els en Saskia kussen elkaar.

saskia *tegen Frans* Zo zie je elkaar nooit, en zo zie je elkaar elke dag.

Ze kust Frans zeer intens. Els doet net of ze het niet ziet. Als ze beginnen te tongzoenen begint Els te praten.

els Kon je het makkelijk vinden, Sas?

saskia Jawel. Ik heb hier ook wel 's gelegen. Het is een aardig ziekenhuis.

luidspreker Vergeet u niet uw bagage.

saskia Irritant is dat hè. Dat was toen ook al.

els Ik vind het wel nuttig.

saskia Ik zou d'r gek van worden, de hele dag die mededelingen. Ik heb het nu al. Ik begin nu al te gloeien. Ik voel nu de temperatuur alweer

stijgen. Wil je dat wel geloven. Ik denk dat ik nu alweer op 37,8 à 37,9 zit. Raar is dat toch hè, dat ik zo gevoelig ben.

els Weet je wat ik zo typisch vind, dat Anke helemaal niet langs geweest is. Dat heeft niks met jouw verhoging te maken hoor, maar ik moest daar aan denken omdat jij toen bij Peter en Marco ook al zo'n verhoging had.

frans Wat heeft dat dan met Anke te maken?

els Die was daar toch ook.

frans O, op die manier.

els Want zij heeft altijd zo'n grote mond van vriendschap en elkaar helpen, maar ze heeft me zelfs niet gebeld. En dat vind ik zo vreemd.

saskia Misschien zit Peter d'r achter.

els Waarom zou Peter d'r nou achter zitten. Dan zou je nog eerder aan Marco kunnen denken. Maar dat kan ook niet. Ze is gewoon met zichzelf bezig. Een grote mond over vriendschap, en dat we het met z'n allen zo fantastisch hebben, en dat we weer terug moeten gaan naar La Rochelle met dezelfde ploeg, maar als één van ons in het ziekenhuis ligt dan is ze nergens te vinden.

saskia Ze is eenzaam, Els. Dat weet je toch. Ze moet Peter terug hebben.

frans En dat kan niet.

els Ik ben helemaal niet zo ontzettend gesteld op Anke, maar als zij werkelijk zo ongelukkig is, slaat dat ook terug op de groep. Wat dat aangaat zou ik blij zijn als Peter terugging naar Anke. Maar ja, ik heb er een hard hoofd in.

saskia We moeten er gewoon nog een keer met z'n allen over praten. En Marco moet zich maar 's prijs geven, zodat Peter duidelijk kan zien wat voor type het is.

els Maar ik moet eerst hier weg zien te komen. Ik wou nog zo graag op balletles, maar ik weet niet of dat nog wel kan.

saskia Waarom niet?

frans Op haar leeftijd.

els Begint ie weer. Zou je denken dat dat wel kan, Sas? Misschien moet ik het gewoon aan mijn dokter vragen. Weet je, die spagaat lijkt me zo prettig. Dat lijkt me op een of andere wijze zo'n heerlijk gevoel, je springt omhoog, en je komt prachtig plat neer.

saskia Het zou kunnen.

els Hup, je bent in de lucht, en plof je ligt languit op de grond. Wat eten jullie straks?

saskia Vooraf ardenner ham met meloen.

els Daar hou ik niet zo van.

saskia En daarna een bordje schildpadsoep.

els Wat zielig hè.

saskia En dan een stukje rosbief in de grill. Met asperges en krieltjes.

els Gekrabde krieltjes?

saskia Ja.

els Lekker makkelijk hè. En Fred?

saskia Die is op het moment bij z'n moeder. Wilde er even tussenuit.

frans Dat heeft ie toch wel vaker gehad die periodes dat ie even weg wilde zijn.

saskia Ja. Dat weet jij maar al te goed, hè?

kriebelt Frans onder z'n kin

els Dat heeft Frans ook, dat ie wel 's even weg wil zijn. Je bent toch ook, wanneer was het, vorig jaar juli, een maand bij je vader geweest hè?

saskia O die maand, ja. Toen was Fred bij z'n moeder. Leuk was het toen.

luidspreker Einde van deze rit, u wordt verzocht allen uit te stappen.

frans Wat dacht je, zullen we maar weer 's gaan, Sas?

els Het eten is hier vreselijk. Dat vlees hier is zo taai. Volgens mij snijden ze dat van zieke patiënten af.

saskia Hè gadverdamme, wat heb je toch een rare ideeën, je lijkt mijn Chrisje wel. Laatst zei hij, dat hij me het liefst in de kachel wilde stoppen. Voor een kind van vier behoorlijk eigenwijs.

els Vier alweer. Wat gaat dat snel. Zie je ze nog vaak?

saskia Vrij veel, ja.

els Dat vindt Anton ook goed?

saskia Hij wel, maar Fred niet. Die zegt dat ik nu met hem ben, en dat ik niet terug mag gaan. Maar ik zeg: 'Dáár zitten m'n kinderen.'

frans Laten we maar gaan.

els Frans en ik stonden vaak op het punt van kinderen baren, maar dan liet ik ze toch altijd op het laatste moment weer weghalen, hè Frans.

frans Ja.

els Dan dachten we toch op het laatste moment weer van toch maar niet.

Peter komt binnen.

saskia Kijk nou 's het wordt nog een heel feestje. Is Marco ziek?

peter Dag. *kust Els* Gaat het alweer?

els Het moet maar. Het moet maar.

saskia Hoe is het met Anke?

peter Goed. Ze is nu weer buiten levensgevaar.

els Buiten levensgevaar?

saskia Wat zeg je nou?

peter Weten jullie dat niet? Ze heeft vanochtend een zelfmoordpoging gedaan.

els O wat afschuwelijk.

saskia Ik zei het toch, Els, die is vereenzaamd.

frans Hoe heeft ze...

els O, hij moet weer weten hoe... Dat is nou mijn man.

peter Pillen.

saskia Dat is een noodkreet, hè.

els Arm kind. Ik hou niet van d'r, maar zelfdoding gun ik 'r nu toch ook weer niet.

frans Het was niet de eerste keer hè?

saskia In La Rochelle is ze te ver de zee ingegaan, hè?

els Dat was per ongeluk. Ze was wel depressief de laatste tijd. En ze is ook bang voor een Derde Wereldoorlog.

peter Wat moet je er aan doen?

els Het rare is, Peter, dat jij de enige bent die er iets aan kán doen. Met jou was ze gelukkig.

peter Maar ik niet met haar.

saskia Maar kan je daar niet doorheen kijken?

els Als je iemand gelukkig maakt, dan word je toch vanzelf ook gelukkig. Dat is bij mij tenminste zo.

saskia *tegen Peter* Ben jij nu wel gelukkig?

peter Ja hoor.

els Ik merk er toch niks van. Ik vond jou in La Rochelle veel opgewekter.

frans Hou toch 's op over La Rochelle.

els Goh het was nota bene jouw idee om daarheen te gaan.

peter Ik hou van Marco.

saskia Je kunt dat duizenden keren zeggen Peter jongen, maar ik zie het niet. Sorry ik zeg wat ik zie, en ik zie het niet. En tussen jou en Anke zag ik het wel. In jullie goeie tijd dan, hoor. In La Rochelle sprongen er vonken over, en die zie ik niet tussen jou en Marco overspringen. Ben je nu kwaad op me?

peter Nee.

els We zien het geen van allen.

peter Als ik het maar zie.

saskia Toch ben jij de enige die Anke van de dood af kan houden.

els Het gaat helemaal niet om Marco persoonlijk, hoor. Maar hij leeft in een andere wereld. En het lijkt me voor jou hondsmoeilijk om hem uit jouw leven te bannen, maar het zou wel het beste zijn. Voor ons allemaal.

luidspreker Het bezoek wordt verzocht afscheid te nemen. Vergeet niet uw bagage...

els Ach, Frans zou jij morgen een boekje met balletoefeningen voor mij willen kopen. Zodra ik het bed uit mag wil ik gaan oefenen.

frans Ik vind het bespottelijk.

saskia Als ze dat nou wil.

els Je moet wat voor elkaar over hebben. Je moet je liefde kunnen tonen.

saskia Daar heeft ie geen moeite mee.

els Dat geldt ook voor Peter en Anke. En Anke moet ook wat soepeler zijn. Peter, als we weer bij elkaar komen om over jullie te praten, vind je het dan erg om dat bij mij te doen? Omdat ik, als ik het ziekenhuis uit ben, nog niet zo goed kan lopen.

peter Marco wil geen bijeenkomst meer.

saskia Het is lief dat je aan hem denkt Peter, maar nu hebben we met het sterfgeval Anke te maken. En een sterfgeval gaat vóór een stoeipoes. Het klinkt hard, maar zo is het wel.

peter Voor je het weet zit je met twee sterfgevallen.

saskia Zo sloom lijkt Marco me nou toch ook weer niet.

frans Kom Sas, dan gaan we. Tot morgen, Els.

kust Els, slaat z'n arm om Saskia heen

saskia Hou je taai, hè.

els Zorg je goed voor Frans?

saskia Laat dat maar aan mij over. Hij is bij mij in goeie handen.

peter Het is kort, maar ik dacht ook dat er doorlopend bezoek was.

Maar ik kom een andere keer wel terug.

els Tuurlijk jongen. Kijk maar. Als de volgende bijeenkomst maar doorgaat. Hoe meer helderheid hoe minder leed. En hoe meer je om een ander denkt, hoe gelukkiger je wordt.

peter *kust Els* Dag.

Allen gaan weg, Els begint te huilen.

luidspreker Reizigers voor Amsterdam alsmede Parijs, Londen, Berlijn dienen hier over te stappen. Deze trein gaat als stoptrein door naar Rome. Herhaling...

vierde bedrijf

Huiskamer van Els en Frans. De kamer is zeer 'wollig' ingericht. In rood en wit. Rechtsvoor, telefoontafel. Rechtsachter, deur naar keuken. Els ligt met haar been in het gips. Been rust op een klein tafeltje. Karin ligt op een stretcher tegenover Els. Anke zit met haar rug tegen de stretcher aan. Marco en Leo zitten op keukenstoelen links van Els. Daarnaast Frans. Rechts van Els, in een zit-element, zit Fred. Balkenplafond. Op de achtergrond zachte sfeermuziek.

els Ik hoop in elk geval nooit meer in een ziekenhuis terecht te komen. Verschrikkelijk.

anke Dan moet je niet meer halsbrekende toeren op trappen uithalen.

els Dat noemt ze halsbrekend. Ik wilde alleen dat gordijn goeddoen, dat haakje erin doen, weet ik dat Marco zo'n rottige trap heeft.

saskia Het is niet alleen de trap van Marco maar het is ook de trap van Peter.

els Wat doet dat er nou toe? Ik ben in elk geval het slachtoffer daarvan.

anke Maar wel door je eigen schuld.

els Wat fijn trouwens Anke, dat je me bent op komen zoeken in het ziekenhuis.

anke Ik had graag gewild maar ik was er echt niet toe in staat.

karin Je weet wat er gebeurd is, Els.

els Dat weet ik... Ik maakte een grapje.

karin Ik vind dat geen onderwerpen om grapjes over te maken.

fred *kijkt op z'n horloge* Het is nou op de kop af twaalf uur. Zullen we wachten op Peter of zullen we maar beginnen.

karin Nu is het alweer nacht. Wat gaat het toch allemaal snel.

frans Een vreemd tijdstip om een discussie te beginnen.

els Het is niet mijn idee.

karin Laten we daar nou niet weer over beginnen. Anke voelt zich op dit tijdstip beter dan vroeg in de avond, en ik vind het niet meer dan menselijk dat je daar rekening mee houdt.

fred Ik moet vroeg op.

saskia Niet zo negatief.

els *kijkt Marco aan* Zit je goed, Marco? Je zit er zo als een zoutzak bij.
marco Ja.
karin Waar is Peter nu?
marco In België. Onderweg van België naar Nederland. Hij kan elk moment hier zijn.
frans Dat is te hopen, ja. Dat hij nu in de buurt is.
saskia Is dat voor werk?
marco Ja. Er komt een nieuw tijdschrift en daar hebben ze hem voor gevraagd. Was vandaag de eerste bespreking.
karin Schrijft hij eigenlijk nog wel 's korte verhalen?
marco Nee. Niet dat ik weet.
karin Zonde. Dat kon ie zo goed. Weet je nog Anke, dat we met z'n drietjes in Rome waren en dat hij daar een verhaal over geschreven had. Zo kunstig. Geweldig gewoon. Dat zei hij toch ook, dat wij zo'n enorme inspiratiebron voor hem waren. Maar dat doet ie dus niet meer.
marco Hij heeft het nu zo druk met andere dingen.
anke En hij mist een inspiratiebron.
els Ik voel nou toch wel weer jeuk, Frans.
frans Hoe kan dat nou?
els Hier. *wrijft over haar gips*
saskia Jeukt het onder het gips?
els Ja. Vreselijk. Maar het is... Ja... het...
karin Een inspiratiebron is zo belangrijk.
frans Er zitten beestjes onder het gips.
saskia Wat...
els Dat moet je niet zeggen. Dat gaat toch niemand wat aan.
frans En je begint er zelf over.
saskia Wat vies zeg.
els Ik zeg alleen dat ik jeuk heb. Maar ik zeg niet dat er beestjes onder zitten.
karin Beestjes?
els Ja. Niks bijzonders. Van die kleine beestjes. We hebben ze ook in de gordijnen, maar ze vinden het onder mijn gips veel prettiger.
fred Vanuit die beestjes gedacht, kan ik me dat wel voorstellen. Dat verweerde en dat zweterige hè.

anke Daar heb ik nog nooit van gehoord. Word je daar niet ontzettend depressief van?

els Kijk, hier zit er nou eentje. *wijst* Die loopt hier heen en weer.

karin Wat doe je d'r aan?

els De vorige keer heb ik met een insectenverdelger tussen mijn gips gespoten en dat hielp.

fred Maar dat is toch heel slecht voor je huid. Dat is toch gif wat geen kant uitkan?

els Als je jeuk hebt doe je alles om het kwijt te raken. Bovendien irriteerde het me dat die beestjes dat gewoon als hun huis zien. Weg ermee.

anke Ik zou d'r depressief van worden. Absoluut.

els Praten jullie toch over wat anders. Het lijkt wel of ik de hele dag tussen mijn gips aan het spuiten ben. Alleen als het jeukt zoals nu.

frans Maar je bent wel eigenwijs.

els Hou jij je d'r buiten, zorg jij nou maar dat er drank is.

karin Ik hoef niks.

saskia Heb je misschien koffie Frans? Maar wel met water, want toen ik van huis ging had ik gelukkig 37,3 maar ik ben bang dat als ik sterke koffie ga drinken de temperatuur weer omhoog schiet.

frans Veel of weinig water?

saskia Dat weet je toch wel?

els Ik ga toch maar even spuiten want het gaat me danig irriteren.

frans Anke.

anke Een wolkje melk en halfje suiker.

fred Een jonge.

els *tegen Frans* Help me even met opstaan.

leo Pils.

els Ik ga nu spuiten, het wordt me nu te gek.

marco Pils.

karin Niet spuiten. In La Rochelle ben je ook zo duizelig geworden.

Frans ondersteunt Els en ze sjokken naar de keuken.

els Ik zou blij zijn als het allemaal achter de rug was.

fred *ongeduldig* Nou zullen we beginnen. Ik moet vroeg op morgen.

saskia *tegen Leo* Rammelt jouw maag zo.

leo Ja.

saskia Wat een vreselijk lawaai. Heb je honger?

leo Nee.

karin Iedereen komt wel 's te laat.

anke Ach mama, vroeger kwam hij toch nooit te laat, en nu is het toch schering en inslag.

karin Daar moeten we het straks ook over hebben. Hij is onbetrouwbaar geworden. Als je het vergelijkt met La Rochelle dan is hij in een diep dal terechtgekomen. Dat is zo. *kijkt rond* Hé wat een leuke vaas staat daar. *loopt er naar toe* Wat een prachtige vorm. *pakt hem op en wrijft ermee over haar kut* Schitterend.

Frans komt binnen en ziet Karin met de vaas spelen.

karin Erg duur zeker.

frans Vind je 'm mooi?

karin Sober.

Ze loopt wat rond.

anke *tegen Marco* Besef je het, dat je 'm mee naar de diepte sleurt?

marco Mm. *haalt zijn schouders op*

frans Ik heb 'm vanochtend bij de vuilnisbak weggehaald.

karin Emotioneel.

anke Ik weet wat er mis is tussen jullie.

saskia Ik hou er persoonlijk wel van als mensen op tijd komen. Anton komt nooit te laat. Daar kun je de klok op gelijk zetten, en dat vind ik een prettig houvast. Helemaal als je van nature nogal onzeker bent. Want als iemand een kwartier te laat komt zit ik al zo op 38,1 à 38,3.

frans Jij reageert meteen met verhoging.

saskia Dat heb ik van jongs af aan.

fred Wat is er mis tussen Marco en Peter?

saskia Als er maar iets is wat mij stoort of wat mij verbaast, dan stijgt mijn temperatuur. Dat weet ik.

anke Wat fijn.

saskia En omgekeerd ook, als mijn temperatuur stijgt weet ik dat iets mij stoort. Wat heb jij trouwens een leuke schoenen aan, Anke. Ik kijk d'r de hele tijd al naar.

anke Dank je. Maar laat nou Marco 's aan het woord.

karin Het zijn eigenlijk mijn schoenen. Maar ik droeg ze haast niet meer en ik vind het zonde om ze dan...

saskia D'r zit alleen iets onder je schoen. Ik denk dat je ergens in getrapt hebt.
anke *kijkt* Ojee.
karin Niet hè, je hebt toch niet in de kak getrapt, hè Anke?
anke Ik heb d'r niks van gemerkt.
leo Het stonk wel al de hele tijd.
karin Trek je d'r maar niks van aan. Is helemaal niet erg.
fred Met goed fatsoen kan je nergens meer lopen. Overal liggen drollen op straat. En als je dan een beetje slechtziend bent trap je erin.
karin Hoe kom je d'r bij, Anke is helemaal niet slechtziend. Ze heeft een lui oog maar dat is iets anders.
anke O, d'r zit nog wat op het kleed.
fred Ze moesten onder elke hond een zak binden, en als die vol is bij de vuilnisbak zetten.
saskia Hij heeft altijd van die eenvoudige oplossingen.
els *schreeuwt van achteren* Frans!
saskia *tegen Leo* Jij zegt niet veel hè?
leo Nooit eigenlijk.
saskia Je maag maakt meer geluid dan je mond.
karin Frans heeft wel een dweiltje.
els *schreeuwt* Frans.
frans Ja.
karin Waar kan Anke dat pakken?
anke Dat kan ik zelf toch wel vragen.
karin Ik heb al weer te veel gezegd. Neem me niet kwalijk. Ik hou m'n mond wel de rest van de avond.
els *schreeuwt* Frans kom nou.
frans *geïrriteerd* Ja.
Anke hinkt achter Frans de keuken in.
saskia *tegen Marco* Wie is eigenlijk het mannetje en wie is het vrouwtje?
karin *schreeuwt naar achteren* Je kunt het beter eerst hier weghalen anders loopt het in.
marco We zijn allebei mannen.
anke *schreeuwt* Nee.
saskia Hè wat een laf antwoord.

karin *tegen Saskia* Hoe vind je dat nou. *staat op en neemt een extra grote stap over de plek heen, loopt naar achteren* Het is zonde.

saskia Is het hier nou zo warm of ligt het aan mij?

leo Ik vind het niet warm.

saskia Dan loopt mijn temperatuur weer op. Word je bedankt.

anke *vanuit de keuken* Laat me nou toch.

saskia *tegen Marco* Wij hebben zo'n hechte vriendschap met elkaar, Els en Frans, en Anke en Karin, en Fred die is er later bij gekomen, en Peter natuurlijk. Die was er vanaf het begin al bij. We hebben ontzettende lol gehad vroeger, in La Rochelle, maar ook in Málaga. Peter straalde toen echt. Vind je het niet erg dat je daar buiten valt?

marco Wij hebben weer andere vrienden.

saskia Het lijkt me zo erg als je door een vriendengroep te licht bevonden wordt.

karin *komt binnen met een dweiltje* Poe poe, wat maken de mensen het elkaar toch moeilijk.

fred Wacht nou even op Peter.

karin *bukt tot ieders verbazing en snuffelt over de grond* Hier is het.

leo Ik dacht van niet.

karin Ik ruik het toch. *veegt het schoon en roept naar achteren* Was je wel goed je handen?

Els komt terug, ondersteund door Frans. Ze ziet Karin dweilen.

els Heb je gemorst?

karin Anke had in de je-weet-wel getrapt.

Je hoort Anke de wc doortrekken. Karin staat op en loopt naar de keuken. Komt Anke bij de keukendeur tegen.

karin Je blijft iemand met gebruiksaanwijzing.

els *gaat zitten* Hè die jeuk is tenminste weg. Voor even.

saskia Ik zeg net tegen Marco dat de glans uit Peter z'n ogen verdwenen is.

els Maar dat komt niet direct door Marco.

saskia Niet direct, maar wel indirect. We zitten hier niet om elkaar te vleien.

karin *komt uit de keuken* Ik heb het dweiltje maar in de vuilnisbak gegooid. Want het is vies om dat nog te gebruiken. Dus dat je er niet naar zoekt.

els Het is toch een dweil.
leo Zei ze verontwaardigd.
karin Wat wil je daarmee zeggen?
els Die zijn toch juist voor dat soort dingen. Om viezigheid weg te halen.
karin Ja, maar je hebt viezigheid en viezigheid.
saskia Gelijk heb je. Ik moet er niet aan denken om met een vrouw naar bed te gaan.
els Waar slaat dat nou op?
saskia Ik dacht er ineens aan.
karin Ik kan vanavond niks goed doen. Moet ik 'm d'r weer uithalen?
els Dat zei Frans vannacht ook.
saskia Wat ben jij melig zeg.
els Laat maar, Karin, dat doet Frans straks wel.
karin *verontwaardigd* Oh nee. Als je 'm d'r uit wilt hebben dan haal ik 'm d'r zelf wel uit. Ik heb die dweil d'r ook ingegooid. *loopt naar achteren en mompelt* Ik gooi zoiets altijd meteen weg. Kak vind ik zoiets smerigs. Maar daar zal ik wel weer alleen in staan.
fred Ik ben niet van plan om het erg laat te maken.
saskia *tegen Marco* Hoe heb jij Peter eigenlijk leren kennen?
anke Wacht nou even tot we er allemaal zijn.
saskia Is toch een normale vraag.
marco In de nachtbus. Hij moest overgeven en ik had een plastic tasje bij me.
fred Jullie hadden elkaar echt nodig.
els Moest hij overgeven voor hij jou zag of nadat hij jou zag?
anke Ik zag hem voor het eerst in de schouwburg.
fred Ik zag Saskia voor het eerst in de heren-toiletten.
saskia Ja. Ik was verdwaald. En Anton zag ik voor het eerst bij Van Thijn, die was toen wethouder van Amsterdam.
fred Hou Anton d'r nou 's buiten.
saskia Waarom? Het is de vader van m'n kinderen.
fred Dat weten we nu wel.
saskia *tegen Els* Hij is zo jaloers.
fred En daar heb ik ook reden toe.
saskia Daar heb je geen reden toe.
els Waarom heb je daar reden toe Fred?

fred Omdat ze nog steeds met Anton neukt, ze eigenlijk niet weggegaan is bij Anton.

saskia Stel je niet zo aan.

frans Ik kan het me niet voorstellen.

saskia Fred noemt alles neuken. Ik ben daar om m'n kinderen te zien, en ik heb geen zin om me te vervelen. Maar om dat nou neuken te noemen.

els Als je het niet doet dan doe je het niet.

fred Sas weet wel beter.

saskia We praten wat over koetjes en kalfjes.

karin *komt terug* Ik heb het dweiltje zo schoon mogelijk proberen te maken. Zelf vind ik het nog vies, maar jij vindt het zo misschien wel normaal.

fred En als jullie moe zijn dan gaan jullie wat liggen.

frans Kunnen we daar niet een andere keer over praten. We gaan het toch over Marco en Peter hebben.

karin *loopt naar haar plaats* Wat?

anke Het gaat over Anton.

karin O die.

saskia We gaan inderdaad liggen, ja. Is dat nou zo bijzonder. D'r is al zo'n gebrek aan warmte.

fred Het is je ex-man.

els Waar liggen jullie dan?

karin Marco moet je niet 's de politie bellen? Ik begin me ongerust te maken.

saskia We liggen op de bank.

marco Het is mistig buiten.

fred Of in bed.

karin Daarom.

saskia Proef je de jaloerse toon, Els.

karin Jongen, moeten we niet de politie bellen. Ik begin me over Peter ongerust te maken. Het is zo mistig.

marco Daardoor kan hij niet zo hard rijden.

els Laten we nog maar wachten. Maar Sas als jij nog met Anton naar bed gaat, kan ik me wel voorstellen dat Fred kwaad wordt.

frans Dat is toch een vorm van ontrouw dan.

saskia *dreigend* Vind je Frans?

frans *afzwakkend* Min of meer, hoor.

saskia Ik doe het voor mijn kinderen.

fred Ze doet alles voor d'r kinderen. Maar laten we daar maar over ophouden.

saskia Kinderen is zo'n gevoelig punt voor Fred. *tegen Marco* Zijn zaad is niet vruchtbaar.

fred Ze hebben niks met elkaar hoor. Sas en Anton. Hij duwt z'n lul, of wat daarvoor doorgaat, wel 's...

saskia *kwaad* Daar weet jij niks van.

fred ...die propt hij d'r wel 's bij haar in. Maar dat heeft niks met neuken te maken. Ze zoeken contact in het belang van hun kinderen.

frans Dat heb je me nooit verteld.

els Waarom zou ze dat aan jou moeten vertellen?

fred Ze schuiven de hele nacht over elkaar heen, uit interesse voor de kinderen.

anke Daar zou ik zo depressief van worden.

Absoluut.

frans *tegen Saskia* Is dat zo?

saskia Hij verdraait de zaak.

karin Ik doe maar net of ik niks hoor. *ziet een cylinderachtig trommeltje*

Wat een grappig ding. *loopt er op af*

saskia Je moet die kinderen 's zien als Anton en ik 's ochtends de slaapkamer uitkomen. Die vrolijke gezichtjes. Dan praat je d'r heel anders over.

karin Is dat nu een heus trommeltje.

Ze wrijft ermee over haar kut.

karin Wat bijzonder. *maakt het deksel los en kijkt erin* Hé d'r zitten sigaren in.

fred Laten we het maar over wat anders hebben. Ik moet morgen weer vroeg op.

els *wijst op het colbertje dat hij aan heeft* Is dat niet een jasje van Peter, Marco?

marco Ja.

els Waarom draag jij het dan?

marco We dragen altijd alles van elkaar.

anke Peter is zichzelf volledig kwijt. Alles is van hem afgepakt.
saskia Mijn kinderen zijn me heel wat waard. En Anton voelt dat aan.
frans Ik ook. Kan ik me heel goed voorstellen.
els Ik niet. Ik hou niet van kinderen. Ik heb nu een aantal abortussen
achter de rug, maar ik ben blij toe. Hoeveel heb ik er gehad Frans, drie
hè?
frans Vier.
els O nou ja, dat doet er niet toe. Maar ik hou d'r niet van. Alleen van die
kleine balletdanseresjes, die vind ik leuk.
karin Ik kan me niet voorstellen dat een vrouw niet van kinderen houdt.
els Ik heb een mooi boekje gekregen van Frans over balletoefeningen
voor beginners.
karin Ze hoort me niet eens.
els Ik hoop maar dat het goed gaat met m'n been, want dan wil ik me zo
gauw mogelijk op de spagaat gaan werpen. Dat lijkt me het einde van
het einde. Ik droom daar nu al van, je springt op en... plof. Heerlijk lijkt
me dat.
saskia Kinderen zijn zo leuk. Als Anton schreeuwend klaarkomt en zo'n
hummeltje komt vragen of papa pijn heeft dan vind ik dat zo aandoenlijk.
fred En als ik schreeuw word je kwaad.
saskia Jij schreeuwt niet, jij blèrt. Dat is heel wat anders.
frans Doet Anton dat?
saskia Nee Fred doet dat.
els *tegen Frans* Kijk niet zo raar.
karin Zullen we maar niet gewoon gaan beginnen, het wordt anders zo
laat. We kunnen toch al voorbereidend praten. Marco is er, en de
mening van Peter kunnen wij toch wel verwoorden.
frans Laten we nou nog even wachten.
leo De mening van Peter?
karin Die kunnen wij toch onder woorden brengen, min of meer.
leo Dat begrijp ik niet.
marco Ik ken Peter beter dan jullie.
anke Dat is nou precies de kern. Daar draait het om. Jij denkt dat jij
Peter beter kent en daarmee trek je hem naar beneden.
els Het is zo zielig als je dat voor je ogen ziet gebeuren.

karin Voor Anke is het nog erger. Het is uiteindelijk haar man. En zij ziet dat voor haar eigen ogen gebeuren.

leo Ze zijn toch niet getrouwd.

karin Nee maar emotioneel ligt dat wel zo. Dat klopt wel. Maar daar ben jij nog te jong voor. Peter maakt op dit moment een zijstap en wij moeten ervoor zorgen dat die stap niet te groot wordt.

frans Zo ver mag je niet gaan. Het kan ook zijn dat hij niet terugkeert bij Anke.

leo Het lijkt me een zinloze discussie zonder Peter.

marco Met Peter ook.

anke Wat zijn jullie het met elkaar eens zeg. Jullie kunnen beter gaan samenhouden.

els Dan zou alles opgelost zijn.

saskia Laten we concreet zijn. Wat is er mis tussen Peter en Marco. Wat vind je zelf, Marco?

marco Er is niks mis.

anke Hou toch op. Waarvoor zitten we dan nu bij elkaar? Toch niet om jullie te feliciteren?

marco Het was jouw idee.

anke Wees blij. Ik heb iets voor hem over. Ik probeer hem uit het dal te trekken.

karin Het is haar man.

saskia Laat Marco 's z'n mening geven. Denk je dat Peter met Anke had willen trouwen?

marco Nee. Natuurlijk niet. Dat lijkt me nogal duidelijk.

anke Ik ken hem beter dan jij.

marco Dat is fijn.

anke *fel* Schaam jij je niet. Schaam jij je niet je ogen uit je kop dat ik hem beter ken. Ik, die hem veel minder zie en hem veel minder spreek, en die hem dan toch beter ken. Vind je dat niet vreemd. Gaat er dan geen lampje bij je branden? Jongeman met je uitpuilende ogen.

els Dat is niet waar Anke. Hij heeft geen uitpuilende ogen, die heb je zelf.

anke Ik ken hem. Ik ken hem door en door. Ik ken Peter. Ik weet hoe ik hem zelfvertrouwen moet geven, en ik weet hoe ik hem op zou moeten vangen. Ik weet hoe ik zijn verdriet weg kan halen, en ik weet hoe ik

hem optimistisch krijg. Ik kan hem uit de diepste dalen trekken, en hem de liefde geven die hij nodig heeft en verdient.

leo Nou ja, ik stap maar op.

anke En hij voelt dat. Ik weet 't. Hij durft het alleen niet toe te geven.

marco Je gaat toch niet weg?

anke Praat er niet doorheen kleine dief.

marco Het enige wat jij gedaan hebt, is met zelfmoord dreigen, is hem opeisen. Dat deed je, en niks anders. Jij wilde een man en je hebt hem uitgekozen zonder erbij stil te staan of hij jou wel wilde.

anke Mama, laat hem z'n mond houden.

marco Jij kan er niet tegen dat hij niet van jou houdt.

anke Hij houdt wel van me, maar hij beseft het niet.

marco Toen ik hem twee jaar geleden net leerde kennen was het een zenuwpees. Van elk telefoontje schrok hij zich het leplazeres.

els Wat een ouderwets woord.

marco Je had hem dolgedraaid. Je had hem zo opgeëist en zo vaak met zelfmoord gedreigd, dat hij de telefoon niet meer op durfde te pakken. Uit angst dat hem een nieuwe dreiging te wachten stond.

frans Dat maak jij er van.

marco Een jaar lang durfde hij de telefoon niet meer op te pakken. Zo erg. Nu gaat het langzamerhand ietsje beter.

anke Zeg dat hij liegt mama. Hij liegt alles aan elkaar. Bij mij had hij de rust. Zeg dat mama.

karin Bij jou had hij de rust.

anke Hoor je 't ook 's van een ander. Bij mij kwam hij op tijd en bij mij had hij de rust.

marco Weet je waarom hij op tijd kwam?

anke Omdat hij van me hield.

marco Omdat jij als ie een minuut te laat was de boel kort en klein ging slaan.

anke Ik hou van op tijd komen.

saskia Daar hou ik ook van.

fred Dat weet ik.

marco Jij hebt een zenuwpees van hem proberen te maken.

anke Maar ik ben degene geweest die van hem hield. Zoals niemand ooit van iemand gehouden heeft.

karin Ik heb hetzelfde gehad met mijn man.

anke Wat.

karin Ook zo'n allesoverheersende liefde.

anke Ach hou toch op mama. Bemoei je d'r niet mee. Jij met je allesoverheersende liefde voor papa, je hebt hem vermoord.

karin Begint ze daar weer over. Ik kan vanavond niks goed doen. Ja, ik heb hem vermoord, nou goed.

anke Je hebt hem van de trap geduwd.

karin Ik heb hem van de trap geduwd.

els Is dat zo?

karin Ik heb geen zin om daarover te beginnen. We hadden ruzie en ik wil daar niet meer aan herinnerd worden.

saskia Uit woede?

karin Wat doet het er nou toe? Het was een schat van een man. Ik hield net zo veel van hem als Anke nu van Peter. Maar we hadden ruzie. Ja, nou ja. Wie niet, op z'n tijd? Ik weet niet eens meer waar het over ging.

anke Je wilde een vaatwasmachine hebben.

karin Je hoort 't, m'n dochter weet het weer beter. Ik wilde een vaatwasmachine hebben en hij wilde dat niet. En van het een kwam het ander. Dat heb je overal. En hij trok z'n jas aan en wilde weggaan, en ik pakte een koekenpan en hij bleef heel pesterig bovenaan de trap staan. Waarom zeg ik dat nou toch allemaal, nou ja.

anke Ik zou Peter nooit vermoorden.

karin We woonden twee hoog en hij stond bovenaan de trap en ik stond met de koekenpan in m'n hand, en in een flits ging er door me heen: 'ik mag hem niet met de koekenpan slaan want dan kwets ik hem.' In een flits. Hou je in. En toen heb ik hem een duwtje gegeven. Daar kon hij niet tegen en hij verloor zijn evenwicht, en ja, bonk bonk bonk, hij tuimelde van de trap af. Weet je dat ik eerst nog dacht dat hij het speelde? Saskia, werkelijk. Toen hij beneden op de grond lag, zei ik: 'Nou Fred, zullen we alles maar weer vergeten?'

anke Maar er kwam geen antwoord.

karin Weet je 't weer beter.

saskia Grappig eigenlijk hè, dat jouw man net zo heet als mijn Fred?

karin Hè hè, eindelijk iemand die me begrijpt. Wat ik allemaal al niet aan verwijten naar m'n hoofd geslingerd heb gekregen. Of ik ik weet niet wat gedaan heb.

frans Heb je daar eigenlijk nooit straf voor gehad?

karin Ik heb geleden hè, geestelijk.

leo Ik ga d'r maar vandoor. Ik ben moe.

els *wrijft over haar been* Dat spuiten helpt nou toch niet meer Frans.

karin Hè ja, laten we het nou weer 's over wat anders hebben.

anke Maar jouw liefde voor papa is dus totaal anders dan mijn liefde voor Peter. Als je dat maar begrijpt.

karin Ik heb leren slikken, en dat doe ik nu ook.

frans Je moet morgen toch met dat been naar de dokter gaan, hoor.

saskia Je begrijpt niet hoe die beesten erin komen hè?

frans Die beesten lopen hier vrij rond.

saskia Hè gadverdamme.

anke Het gaat om Peter.

leo *staat op* Ik ga.

marco Blijf nou.

karin Erg missen zullen we je niet, want je hebt niet veel gezegd.

saskia Lopen die beesten hier vrij rond?

marco Blijf nou nog even.

leo Nee. Ik voel me niet goed. Ik heb het benauwd.

els D'r wordt hier niet gestofzogen.

leo Dag allemaal. *gemompel* Nog veel plezier.

Leo gaat weg. Marco loopt Leo achterna en probeert hem te overreden te blijven, maar Leo is vastbesloten.

els Ik kan me niet bewegen en dus niet stofzuigen, en niemand anders doet het.

saskia Dat kan Frans toch doen. Frans kan toch stofzuigen. Tenminste wat ik ervaren heb.

els Frans stofzuigen? Laat me niet lachen. Hij zal nog eerder met Marco gaan samenwonen dan dat ie gaat stofzuigen.

anke Als ik met Peter getrouwd zou zijn, zou ik altijd stofzuigen, en zou hij de krant mogen lezen.

saskia Fred vindt het juist leuk om te stoffen. Is het niet Fred? Ramen lappen en stofzuigen zijn zijn grootste liefhebberijen.

fred Als jij ziek bent, ja.

saskia Hij schaamt zich d'r voor, zie je. Hoef je je toch niet voor te schamen?

karin Ik ben doodop. Ik weet niet hoe het komt. Is er wat Spa? Els heb je wat Spa voor me. En een hoofdpijnpoeder?

frans Ik pak het wel even.

Frans staat op en loopt naar de deur. Saskia stapt op Fred af en strijkt hem door z'n haar.

saskia Hoef je je toch niet voor te schamen. Dat is nou eenmaal zo, sommige mannen houden van boksen en andere houden van stofzuigen, of van breien of van haken.

frans Ik hou van zwemmen.

saskia Kijk 's aan, en Anton houdt van boksen. Hou jij van breien Marco?

marco Nee.

saskia Nou het kon toch. Ik kan dat toch makkelijk vragen.

els Ik vind breipennen zo onnatuurlijk. Die dikke pennen. Ik heb daar iets tegen.

karin Ik ben dodelijk ongerust. Ik zit gewoon in een plas zweet. Ik begrijp niet dat jullie zo vrolijk over breien kunnen praten terwijl Peter nog z'n hele leven voor zich had. Hij had zo gelukkig kunnen worden met Anke. Het is zo erg als je een ongeluk krijgt als je verward en depressief bent.

anke Hé maak je toch niet zo ongerust.

marco Ik denk dat ik ook maar ga.

anke O nee. Daar is geen sprake van. Zo makkelijk kom je er niet van af. Daarvoor heb je te veel op je geweten.

marco Ik heb niks gedaan.

anke Huichelaar.

els Je moet eerlijk zijn, Marco. Ik ben nu twintig jaar getrouwd, maar alleen door eerlijkheid hebben we het zo lang uit kunnen houden. Eerlijkheid, respect en vertrouwen.

frans En geloof.

els Precies. Dus Marco wees nu maar in ons aller belang zo eerlijk mogelijk. Wat zijn jullie problemen?

marco We hebben geen problemen.

els Dat lieg je, want Peter heeft me wel 's gezegd in vertrouwen, maar nu zitten we ook in vertrouwen bij elkaar, dat jij het niet leuk vindt om in je bibs geneukt te worden.

karin Ik doe maar net of ik niks hoor.

marco O ja, heeft ie dat gezegd. Dat kan ie nooit gezegd hebben, want als je het dan zo graag weten wil, het is precies andersom.

anke Zie je, ze begrijpen elkaar gewoon niet. Ik heb het altijd al gedacht.

fred Zeg het maar zoals het is. Iedereen zoekt het maar uit. Potten, poten, ze doen maar. Als ik me er maar geen beelden bij voor hoeft te stellen, want dan ga ik over m'n nek.

saskia Ach brave Hendrik. Die beelden kun je uit je eigen verleden naar boven toveren. Hoe heet ie, Martijn, daar was je toch altijd mee?

fred Waar slaat dat nou op?

saskia Je doet net of je nooit in herenreten gezeten hebt, terwijl er geen enkele herenreet veilig voor jou was indertijd.

fred Je lult uit je nek, stom wijf.

karin Geen geruzie. Alsjeblieft geen geruzie.

frans Ik zou dat nooit doen.

els Wees maar blij.

fred Ik ben wel 's een keer dronken geweest en toen heb ik dat wel 's gedaan.

karin Ik heb zo'n hoofdpijn.

els Stil 's.

karin Ik kan vanavond niks zeggen.

anke Hou Marco in de gaten.

saskia Ik zal het nog duidelijker zeggen.

els Denk alsjeblieft om je temperatuur, Sas.

saskia Je bent dag en nacht met die Martijn opgetrokken. Dag en nacht. Jaar in, jaar uit. En je zal nog wel meer gedaan hebben.

anke Op het moment doet dat er niet toe, Sas.

fred Ik word nu kotsmisselijk als ik zie wat twee jongens doen. Is dat nu zo bijzonder?

saskia Je zei dat je je er geen beeld bij voor kon stellen, maar dat kun je je dus wel degelijk. Daar ging het mij om.

fred Weet je welk beeld ik me ook heel goed voor kan stellen?

saskia Zo is het wel genoeg.

fred Dat ik over je heen zeik. Dat kan ik me ook heel goed voorstellen.

Saskia staat op en geeft Fred een klap.

anke Ik word zo misselijk. *staat op en loopt naar achteren*

karin We dwalen af.

saskia Walgelijk. Laag bij de gronds. Ik voel het alweer opkomen. Heb je geen thermometer Els?

els *lacherig* Ja.

fred Ga maar naar Anton.

saskia Volgens mij zit ik nu boven de negenendertig.

fred Even volhouden en je zit boven de veertig, en dan nog even doorzetten en je zit er ineens weer helemaal onder.

frans Hou nou maar op Fred. Dat heeft Saskia niet aan jou verdiend.

karin Mag ik als oudere vrouw iets zeggen. We zouden het hebben over de vastgelopen verhouding tussen Marco en Peter. En over waarom Marco niet bij Peter past, en niet bij óns past.

els Daar ben ik het mee eens. Het is niet persoonlijk, maar hij is veel te licht voor ons. Maar hoe krijgen we hem los?

karin Daar moeten we over praten.

els *tegen Saskia* Als jij je temperatuur op wilt nemen, dan zeg je het maar hoor. We hebben nog een ouwe thermometer die gebruiken we toch niet meer.

saskia Het is lief van je Els, maar ik weet toch wel dat ik boven de negenendertig zit.

karin Hoe krijgen we hem los?

frans Als je boven de negenendertig zit, moet je toch naar bed, schatje.

els Schatje?

fred Ga toch naar Anton.

frans Ze is doodziek, Fred. Kijk naar haar. En heb toch niet zoveel zelfbeklag.

karin *schreeuwt* Als we nu niet over Peter en Marco gaan praten bel ik een taxi.

fred Ik weet heus wel dat je met Saskia neukt. Dat weet ik heus wel.

frans Hoe kom je d'r bij.

els Nee hè. Het is niet waar hè Frans, niet hè.

fred Ja.

els *begint te huilen* Niet met die snol hè?

frans Hij liegt dat ie barst. Dat zou ik toch nooit doen.

saskia O ja? Liegt Fred?

Karin loopt naar achteren.

frans Ja Sas kindje, dat weet je toch?

saskia Nee Els, Fred spreekt de waarheid. Jouw man is wel met deze snol geweest, mankepoot. Toen jij daar in het ziekenhuis lag weg te rotten, toen heb ik jouw Frans verzorgd. Dus je mag me nog dankbaar zijn ook, ongediertekoningin.

els Ik vind het allemaal zo erg. Al mijn huwelijksjaren. We hadden deze bijeenkomst nooit hier moeten houden. Nooit en nooit. Ik heb je nog zo gewaarschuwd.

frans Jij wilde het juist.

Karin komt terug, Marco stapt op.

marco Ik ga d'r vandoor.

karin Dat verbied ik je.

Anke komt binnenstrompelen.

marco *pakt z'n jas* Je kunt me niks verbieden. *loopt richting deur*

els Hou hem tegen Frans. Laat hem niet gaan.

Frans loopt naar de deur en gaat voor hem staan.

marco Wat? Ik mag toch wel naar huis gaan?

frans Nee. We zijn nog niet uitgepraat. We zijn nog lang niet uitgepraat.

anke *ploft ergens neer* Ik had zo gelukkig kunnen zijn.

marco *probeert Frans opzij te duwen* Ik heb geen zin, ik wil weg.

frans We willen allemaal weg, maar we zijn niet uitgepraat. En het gaat uiteindelijk om jóuw Peter.

anke Het gaat om mijn Peter.

karin Wat laf van je om te willen vluchten.

els Anders binden we hem vast.

fred Dat lijkt me overdreven.

els Zie je dan niet dat ie ons kapot probeert te maken. In één avond.

Waar is de geest van La Rochelle gebleven? Zie je zijn invloed niet?

Merk je niet hoe wij onderuit gehaald zijn?

anke Ik heb het altijd gezegd.

frans Moeten we je vastbinden, of blijf je vrijwillig?

marco Ik wil weg.

frans Ik vraag je wat.

els Mijn man vraagt je wat.
marco *begint te snikken en loopt terug naar zijn plaats*
karin Huilen had je eerder moeten doen.
frans *doet de deur op slot* Er zijn grenzen.
anke Zal ik gedichten voorlezen waaruit blijkt hoeveel hij van me houdt?
fred Jullie gaan te ver.
karin Doe dat maar, kind.
anke *pakt een gedicht* Overal zie ik je, en overal denk ik aan je mijn
lieve schat. Dat heeft ie voor mij geschreven.
els Het is niet een echt mooi gedicht. Frans heeft voor mij wel mooiere
gedichten geschreven.
saskia Zeg jij 's wat, Marco.
marco *laat moedeloos het hoofd zakken* Ik weet het niet.
karin Wat is er met Peter gebeurd? Ik heb de zenuwen. Ben je nou niet
ongerust, Marco?
anke Het blijkt steeds weer dat ze niet van elkaar houden.
fred Nou weten we het wel.
saskia Van Anton weet ik zeker dat ie nog van me houdt. Hij overlaadt
me met cadeau's. En dure dingen ook hoor. Ringen, horloges, noem
maar op.
karin Mijn man gaf me ook altijd zoveel. Bloemen, gebakjes, een duster.
Als je van elkaar houdt dan heb je wat voor elkaar over en kun je
bepaalde eisen stellen.
anke Dat iemand op tijd komt.
karin Je moet wat voor iemand over hebben. Ik heb jou ook van jongs af
aan geleerd af en toe een bloemetje voor me mee te nemen. Ten teken
dat je van me houdt, hè Anke.
marco Laat me nou gaan.
els Jij blijft zitten.
fred Wat schiet je d'r mee op?
els Frans hou jij van mij?
frans Dat weet je toch?
els Ik wil nu de bewijzen.
saskia Zou ik toch even die thermometer van je mogen gebruiken Els?
Meer om te kijken of ik gelijk heb?
frans Kom maar mee. Ik weet waar ie ligt.

els Ik wil bewijzen hebben.

karin Je moet positief leren denken.

els Het krioelt echt van die beesten. En niks helpt. En beneden kunnen ze er niet uit, want dat hebben ze dichtgemaakt. *schreeuwt* Frans kun je bewijzen dat je van me houdt?

karin Laat het hem maar bewijzen.

fred *loopt naar de radio, zet die aan, NCRV-nacht* Het is niet zo simpel.

anke Je hebt toch gewoon concrete feiten, waaruit blijkt dat iemand wel of niet van je houdt. Ik heb een gedicht van Peter. Marco heeft niks.

els Je moet iets voor elkaar over hebben.

karin Daar begint het mee.

anke Altijd en altijd hebben we wat voor elkaar over gehad. De dia's van La Rochelle bewijzen het.

fred Maar niet laten zien nu.

anke Als je van iemand houdt, dan doe je iets voor iemand zonder daar zelf voordeel bij te hebben.

Je hoort Frans en Saskia neuken.

els *schreeuwt* Frans!

karin Ik hoop dat het je lukt Anke.

els *schreeuwt* Frans, kus mijn gips.

fred Ja. Waarom niet?

els Als je van me houdt, dan kus je nu mijn gips.

karin Ik zou het wat vriendelijker vragen.

els *uit volle borst* Kus mijn gips.

fred Hoor je niet dat ie met wat anders bezig is.

els Hij houdt niet van me. Zie je.

karin *schreeuwt* Frans, Els vraagt of je haar gips kust.

anke Daar moet je je niet mee bemoeien, mam. Dat is iets tussen man en vrouw.

Frans komt met laaghangende broek naar binnen, kust haar gips en loopt weer terug.

els Heerlijk.

karin Zie je nu wel dat ie van je houdt.

fred We zagen het allemaal.

anke Was Peter er nu maar. Dan kon hij het aan mij bewijzen.

karin Je moet er wel bij blijven Marco en niet wegzakken.

marco *snikt* Laat me d'r uit.

anke Ik zou alles doen wat Peter me zou vragen.

karin Heb maar geduld je krijgt hem wel terug.

Marco staat op en holt naar de telefoon, begint te bellen.

els Hou hem tegen.

Fred stormt er op af en trekt de telefoon uit de muur. Hij geeft Marco een duw. Die valt op de grond. Anke komt er op af en geeft hem een trap.

anke Lafbek.

marco *staat op* Sodemieter op, zeg.

Hij geeft Anke een duw, ze valt, en begint te krijsen.

anke Ze moeten je in een gesticht opsluiten.

Anderen komen er op af en pakken Marco hardhandig beet. Ze tillen hem op en zetten hem weer op de stoel.

els Ongelooflijk hoe verdorven mensen kunnen zijn. Niet zo hardhandig.

marco *schreeuwt* Laat me hier uit!

Hij staat op en gooit de dure vaas kapot. Krijgt een klap van Fred, duizelt en valt op de grond. Snikt.

anke *staat op* Het is gewoon een enge kleine lustmoordenaar. Die jongen moet in het gevang. Dat die zomaar vrij rondloopt.

els Geen geweld. Ik vind dat je geen geweld moet gebruiken.

karin Liefde is de basis van alles. Echt iets voor elkaar over hebben dat is zo belangrijk.

anke Ik heb overal pijn.

els Ik heb geen pijn maar jeuk.

karin Onbaatzuchtig iets voor elkaar over hebben...

Marco kruipt over de grond naar een hoek van de kamer.

anke Ik zou alles voor Peter over hebben.

karin Dat geloof ik zeker. En je zou dat ook kunnen bewijzen. Want bij menigeen is er een enorme kloof tussen de woorden en de daden. En de woorden kunnen nog zo mooi zijn, het gaat om de daden.

anke Als ik van iemand hou doe ik alles.

els Nou alles.

karin Tuurlijk, Anke. Tuurlijk doe je alles als je van iemand houdt. Els, hebben jullie een tuinsproeier?

els Ja. Hoezo?

karin Dat zal ik je zeggen... Ik wil zo graag de bewijzen zien. De woorden zijn prachtig, maar het gaat om de bewijzen. De woorden van Marco zullen ook wel prachtig zijn, in de oren van Peter, maar het gaat zuiver om de concrete bewijzen. Bewijs je liefde.

fred En sodemieter je man van de trap af.

karin Ach Anke, pak jij even de tuinsproeier en zet die hier in het midden.

anke Waarom?

karin Zomaar. Omdat ik het je vraag. Ik wil ook wel 's kijken of jij echt van mij houdt. Nu kun je het bewijzen.

anke Maar je wilt toch niet hier gaan sproeien?

karin Als je van elkaar houdt zijn er geen grenzen.

fred Ik ben bang dat ik het niet meer kan volgen.

karin Anke, haal de tuinsproeier.

anke Ik moet steeds maar aan Peter denken. Moet je Marco nou zien. Het is toch verschrikkelijk. Ik heb al zo vaak pogingen gedaan om mijn leven af te sluiten, omdat Peter geen kans zag zich aan mij over te geven, omdat dat gedrocht daar hem gevangen hield.

marco Het is niet waar.

els Wat waar is, bepalen wij wel. *schreeuwt* Frans.

karin *tegen Marco* Jij bent zo'n hebzuchtig kereltje.

anke *begint te huilen* Ik ben zo ongelukkig mama.

karin Maar het lukt je wel kind. Haal jij nou maar de tuinsproeier, dan weet ik dat je van me houdt.

els Die jeuk. Die beesten moeten naar boven kruipen en dan kunnen ze hier d'r uit. Ik moet eigenlijk met m'n benen omhoog. *schreeuwt* Frans!

Anke loopt weg. Karin stapt op Marco af.

karin Om mijn dochter zo de vernieling in te helpen. Hoe durf je. Je probeert ons allemaal kapot te krijgen, maar dat zal je niet lukken. Peter is van ons. En jouw verhouding is stuk. Stuk, stuk, stuk.

Marco geeft Karin een trap.

karin Au, hij trapt me. Dat schorum trapt me. Dat aanvaard ik niet. Fred, zeg er iets van.

fred *schreeuwt* Is die temperatuur nu nog niet opgenomen?

els Ik wil met m'n been aan die balk hangen. Iemand moet mij aan die balk hangen.

Anke komt met de sproeier binnen.

karin Zet 'm daar maar neer, middenin de kamer. Dan bestrijkt ie de hele kamer.

frans Els.

fred Sas.

Frans en Saskia komen de kamer weer in.

saskia Het viel nogal mee, 37,2.

fred Dat is ook wel 's hoger geweest.

els Frans, jongen van me, ik wil omgekeerd aan die balk hangen. Want dan kunnen de beesten er makkelijker uitkruipen.

karin Zou je dat nou wel doen?

anke Zal ik de kraan openzetten, mam?

karin Ja schat. Als je van me houdt, dan doe je dat.

frans *pakt een touw* Ik doe het liever niet maar als je het persé wil.

fred Moet ik je helpen?

karin Wat een leuke lamp daar trouwens. *loopt op de lamp af en schuift die over haar kut* Is dat Jugendstil?

Ze blijft ermee spelen tot Peter binnenkomt.

saskia Heb jij eigenlijk veel voor mij over Fred.

Frans en Fred hangen Els aan d'r gipsen been aan de balk. Anke heeft de tuinsproeier aangezet. Iedereen wordt nat.

fred Ik heb veel voor je over schat. Dat weet je, maar ik ben nu even bezig.

saskia Als ik het zou vragen zou je dan m'n reet likken?

fred Hè gat, je ziet toch dat ik met iets anders bezig ben?

karin Je moet iets vragen of niet vragen, maar niet vragen áls je iets zou vragen wat dan. *wrijft* Hè lekker.

frans Hang je zo goed schat?

els Gaat wel.

Anke zit in een hoekje te snikken.

saskia Fred lik me reet.

fred Ik ben nu even bezig.

saskia Hij houdt niet van me.

karin Volhouden.

saskia *doet haar broek naar beneden* Lik me reet.

Marco moet overgeven.

frans Dat tapijt, zo moet het maar, Els.
anke Heb je nog touw Frans, dan ga ik er naast hangen.
karin Niet doen Anke, de streep is in zicht.
anke Wel doen.
karin Niet in een vreemd huis. Dat kun je me niet aandoen.
frans Wil je ook omgekeerd?
anke Normaal graag.
karin Heb je wel schoon ondergoed aan?
frans Ik heb geen touw meer.
anke Ook geen garen?
els Jullie zijn niet goed bij je hoofd. Van hieruit kun je het heel goed zien.
saskia Lik me reet Fred, vooruit.
anke Mama, zorg dat ik hang. Als je van me houdt dan hang je me op.
karin Niet nog een keer, Anke. Ik wil 't niet nog een keer doen.
anke *pakt een stoel en zet dit naast de plek waar Els hangt Geef 's garen.*
frans Ik weet niet waar het ligt.
els In de naaidoos. In de kast.
Frans haalt garen en geeft dat aan Anke. Anke maakt een lus aan een spijker.
saskia Fred, lik me reet.
fred Vraag het maar aan Frans.
karin Dat gedrocht wat daar zit, die is de schuldige.
frans Ik weet wel wat anders. *doet z'n broek uit en probeert haar van achteren te nemen*
fred Als dat geen liefde is. *gaat naar de radio en zet hem harder.*
els Ik wil weer terug.
geluid van deurbel
karin O god, de politie.
els Doe jij open, Frans?
anke *test het touw en snikt* Het was zo'n lieve jongen en hij had het al zo moeilijk.
Frans doet geen moeite om z'n broek op te trekken. Hij loopt naar de deur en doet hem open. Anke, Karin, Saskia huilen. Fred kijkt schichtig om zich heen. Peter en Frans komen binnen. Peter ziet een totaal ontredderde bijeenkomst. Marco staat op en vliegt in Peters armen.

peter Wat is er? *kijkt rond, iedereen als verkrampt* Waren jullie al begonnen?

Op de radio hoor je de NCRV-omroepster zeggen, dat mensen die willen praten, het volgende nummer moeten draaien, etc.

Bemoeizucht ging bij Toneelgroep Centrum in première op 12 september 1984 in theater Bellevue in Amsterdam

peter	Serge Henri Valcke
marco	Edward Montie
anke	Wivineke van Groningen
karin	Ingeborg Elzevier
frans	Pollo Hamburger
els	Coby Stunnenberg
fred	Luc van Mello
saskia	Henriëtte Tol
leo	Robert de Jonker
ober	Luc van Mello
bennie	Pollo Hamburger

Regie	Mette Bouhuijs
Dramaturgie	Helen de Zwart
Productie	Rob Deurhof
Kostuums	Serge Henri Valcke
Decorontwerp	Merel van Meurs

Paul Haenen (Amsterdam, 1946) is een Nederlands acteur, cabaretier, stemacteur, toneelschrijver, programmamaker, presentator en journalist die bekendheid verwierf met zijn theatershows. Hij begon zijn carrière als radiomaker in de jaren zestig bij AVRO's jeugdradio. Hij maakte jarenlang programma's voor radio en televisie. Zijn eerste televisiespel was *Een jongen van zestien* voor de serie *Dubbelleven*. In 1984 maakte hij de televisieserie *Wat de burens zeggen*, waarin hij zelf optrad met Wim T. Schippers. Samen doen zij ook de stemmen van Bert en Ernie in de kinderserie *Sesamstraat*. In 1976 schiep hij Margreet Dolman. In 1978 begon hij met toneelschrijven voor Toneelgroep Theater in Arnhem. Een in opdracht van Toneelgroep Theater geschreven stuk werd overgenomen door Toneelgroep Centrum, die het als lunchvoorstelling uitbracht. Voor de scholengroep van Toneelgroep Centrum schreef hij *Boffer jankt zo*. Het Werktheater speelde *Dikke vingers*. In opdracht van Toneelgroep Centrum schreef hij zijn eerste avondvullende toneelstuk *Bemoeizucht*. In zijn eigen theater Het Betty Asfalt complex in Amsterdam produceert hij met regelmaat theatershows rondom zijn hoofdpersonages Margreet Dolman en Dominee Gremdaat die live in het theater worden uitgevoerd en/of uitgezonden via de eigen televisiezender Betty Asfalt TV.

www.bettyasfalt.nl

Toneelwerk

Wat een heerlijke hete dag – 2011

In bed is het fijn toeven – 2009

Mijn huis uit – 2006

Treinen kunnen keren – 2004

Vrouwen van Eer – 2002

Bocht en Bumpers – 2000

Ontkoppelde Hitte – 1998

Frisse warmte – 1996

Levensinkijk – 1995

De vrouw van de zanger – 1994

Vrolijk langs de kern – 1993

Brutale Winterbekentenissen – 1992
Een heldere avond – 1991
Fijne slaapkamergordijnen – 1989
Frappant – 1988
Een bijzonder prettig vergezicht – 1987
Bij mij thuis – 1987
Mens en gevoelens – 1987
De band – 1985
Wat een fijne avond was dat – 1984
Bemoeizucht – 1984
Dikke vingers – 1983
Boffer jankt zo – 1982
Gekookt Ei – 1982
De boodschappenjongen – 1980
U kunt beter van school gaan meneer – 1979
Ik mag nooit iets – 1979

Onder de titel *Stoffige Stukken* geeft theatercollectief Nineties samen met De Nieuwe Toneelbibliotheek in 2022 zes teksten opnieuw uit. Toneelstukken die ooit geschreven werden voor, en gespeeld werden door Toneelgroep Centrum in Theater Bellevue.

Stoffige Stukken is een ode aan de Nederlandse toneeltekst. De stukken werden in de jaren zeventig en tachtig geschreven en reflecteerden op die tijdsgeest. Theatercollectief Nineties houdt deze teksten anno 2022 tegen het licht. Ze doen hiermee een indirecte oproep vaker de archiefkast in te duiken om de theaterbodem vanwaaruit zij theater maken te bestuderen en te bevragen.

De zes boekjes werden gepresenteerd en nadrukkelijk onder de aandacht gebracht op 15, 16 en 17 april 2022 in Theater Bellevue in Amsterdam.

- #596 Ton Vorstenbosch en Guus Vleugel – *Schandaal in Holland*
- #597 Paul Haenen – *Bemoeizucht*
- #598 Maria Goos – *Tussen zussen*
- #599 Herman Lutgerink – *Een zeer bijzondere dag*
- #600 Jan Arends – *Keefman*
- #277 Wim T Schippers – *Kutzwagers*

Concept en regie: Anne Maike Mertens, i.s.m. Mette Bouhuijs. Een samenwerking tussen Nineties Productions, Theater Bellevue, De Nieuwe Toneelbibliotheek en Podiumkunsten-net.

Met dank aan: Maria Goos, Helen de Zwart, Carel Alphenaar, Paul van de Berg en Jeannette Smit.

Kutzwagers werd eerder al als Sleuteltekst door DNTB uitgegeven.